NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Sestdiena, 1997. gada 17. maijs ● Nr. 37 (6754)

Drūmā aina pašiem vien jāpārglezno

Kultūras ministra Riharda Pīka vizīte

Kultūras ministrs *Rihards Pīks*, Kultūras ministrijas galvenais speciālists bibliotēku jautājumos *Jānis Turlajs*, reģionālās attīstības departamenta vadītāja *Anna Jansone* — no vienas puses, Preiļu rajona pašvaldību vadītāji un kultūras iestāžu darbinieki — no otras puses, tādi pēc kultūras valsts inspektores *Intas Ancānes* ieceres bija pagājušajā nedēļā Preiļos, kinoteātrī «Ezerzeme» notikušā dialoga dalībnieki. Vai dialogs bija?

Apstiprinoši atbildēt grūti. Nevar teikt, ka tikšanās veidojās arī kā jautājumi un kompetentu valdības pārstāvju atbildes. Drīzāk iznāca tā, ka katra puse izteica savu sakāmo.

Ministrs Rihards Pīks ievadā sīki un pārliecinoši informēja par administratīvi teritoriālo reformu, atgādināja, ka pašvaldības dzīvo tikai no viena — ienākuma nodokļa un spēj uzturēt tik, cik šis nodoklis ievākts. Vai apvienojoties, samazinot darba vietu skaitu, šim ienākuma nodoklim būtu jākļūst lielākam, no stāstītā gan neizdevās atšifrēt, bet to gan, ka ministrs ir šādas reformas piekritējs un ka viss būs labāk — viena liela un bagātīgi aprīkota skola divu mazu vietā, viens labāks kultūras nams divu un triju vietā un tamlīdzīgi.

Pēc ministra uzstāšanās vārdu vietējiem kultūras darbiniekiem deva rajona padomes priekšsēdētājs *Ilmārs Meluškāns*, kas vadīja sanāksmi. Bija pārstāvētas bibliotēkas, kultūras nami, mūzikas, mākslas skolas, muzejs, kinoteātris. Rajona galvenās bibliotēkas direktore *Ināra Batarāga* informēja par stāvokli lasītāju apkalpošanā. 13500 rajona iedzīvotāji lasa kādā no bibliotēkām. Ar viņu interesi, vēlēšanos nevar nerēķināties, šie cilvēki vēlas saņemt plašu informāciju, diemžēl līdzekļu trūkuma dēļ grāmatu iegādei vai preses izdevumu abonēšanai viņi daudzējādā ziņā spiesti palikt bez informācijas vajadzību apmierināšanas.

— Preiļu bērnu mūzikas skola pastāv 30 gadus, tai ir trīs filiāles, — *teica skolas direktore Karīna Oša.* — To absolvējuši simtiem talantīgu audzēkņu. Pilsētas dome sedz apkures izdevumus, saimnieciskajām vajadzībām izlietojam vecāku maksu — 2,40 latus mēnesī, bet finansējums kļūst aizvien trūcīgāks.

Vai nākamajā gadā valsts vēl dos dotācijas pedagogu algām? Viens otrs mūzikas instruments kalpo 20-30 gadus, daudz naudas aiziet to remontam. Jauna iegādei vajadzīgi tūkstoši. Pērn skola atļāvusies nopirkt vienu vijoli. Audzēkņi piedalās konkursos, festivālos, un arī ceļa izdevumi ir dārgs prieks.

Nobeigums 2. lpp.

● **Kultūras ministrs Rihards Pīks (otrais no kreisās), Kultūras ministrijas speciālists bibliotēku jautājumos Jānis Turlajs (pa kreisi), reģionālās attīstības departamenta vadītāja Anna Jansone Preiļu pilsētas domē sarunā ar domes priekšsēdētāju Vladimiru Ivanovu.** J.Silicka foto

Pašpārvalžu līderu tikšanās

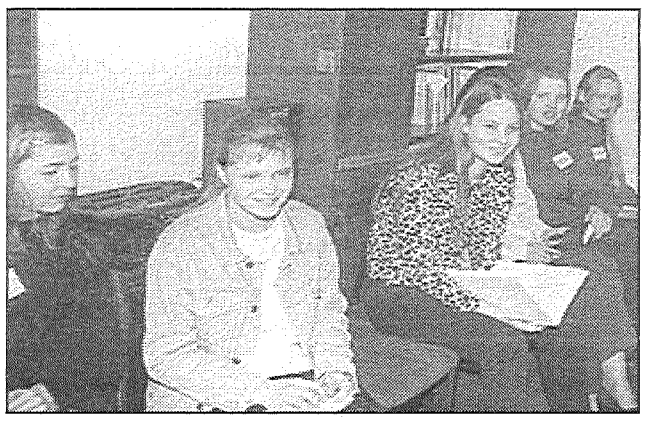

● **Rajona skolu autoritātes, citiem vārdiem sakot, skolēni, kam viņu biedri uzticējuši aizstāvēt savas intereses skolu administrāciju priekšā, tikšanās laikā Preiļu bērnu un jauniešu centrā.** J.Silicka foto

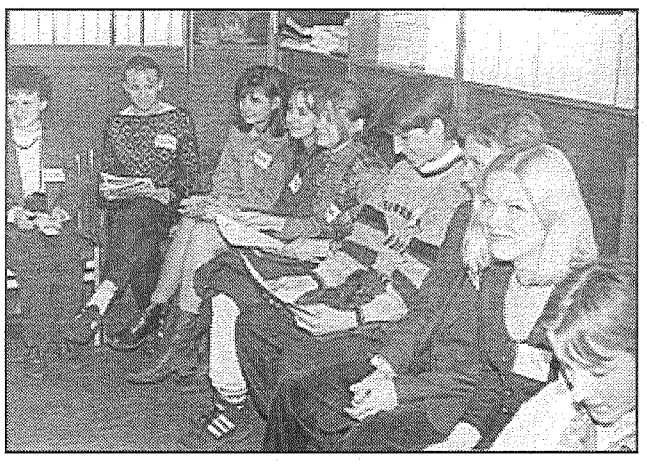

Preiļu bērnu un jauniešu centrā jau otro reizi tikās skolu pašpārvalžu līderi. Šāds saiets lielā mērā noder kā pašapziņas celšanas līdzeklis, jūtot, ka šādas pašpārvaldes darbojas citās skolās, noder arī kā informācijas avots par to darbošanās veidiem. Bez tam šoreiz mērķis bija tikties ar 3. Latvijas Skolēnu saeimas dalībniekiem, izrunāt jautājumus, ko tajā pārsprieda, pārrunāt praktiskas lietas, kas varētu noderēt, organizējot darbu nākošajā gadā.

Ilze Pastore un Aivars Spūlis no Preiļu Valsts ģimnāzijas bija delegāti Skolēnu saeimā. Starp citu, skolā likumīgā un ilgstošā vēlēšanu procesā ievēlēti delegāti. Ilze un Aivars parādīja no saeimas pārvestos materiālus, pastāstīja, kā ritējis darbs. Saeima pacentusies iesniegt pat priekšlikumus Latvijas Izglītības likuma grozījumiem, uzsverot, ka tajā jāietver skolas padomes nozīme, tā jāatzīst kā nepieciešamība. Ilze un Aivars nedaudz pastāstīja arī par saeimas aizkulisēm, piemēram, kā zālē sēdēt, kā ir sadalītas vietas, kā notiek balsošana, par tikšanos ar Māri Gaili, Dzintaru Ābiķi, Alfrēdu Čepāni.

Bērnu un jauniešu centrs bija nokopējis materiālu par Latvijas skolu pašpārvaldēm. Tas ir pirmais apkopojošais pārskats par šo jautājumu. To sagatavojusi bērnu vides skola.

Tikšanās dalībnieki izspēlēja lietišķo spēli — projektu «Mana skola». Šajā projektā vienā pusē tika rakstīti objekti, kas būtu nepieciešami skolā, nedomājot tikai inventāru vai sadzīviskas lietas, bet arī savstarpējās attiecības kolektīvā, skolēnu — skolotāju attiecības un tā tālāk. Bet otrā pusē bija jāraksta vērtējums — vai tas ir ļoti vajadzīgs skolā, vai arī tas var būt, var nebūt. Pēc šo norādīto objektu nepieciešamības tika sastādīta tabula, kas tad arī parādīja, ka, piemēram, ļoti liela nozīme tiek pievērsta tam, lai skolās gan skolotājiem, gan skolēniem būtu savs kārtības rullis, daudzi par ļoti svarīgu uzskatīja skolēnu disciplīnu, runa bija par to, lai būtu ērtas darba telpas, lai katram skolā būtu pietiekoši vietas. Šīs lietišķās spēles mērķis bija ne vien objektīvi novērtēt savu skolu, kas, protams, arī ir ļoti svarīgi, bet arī iemācīties novērtēt jebkura priekšlikuma nepieciešamību, kad tas tiek izteikts skolēnu padomē. Prast novērtēt, kas ir vajadzīgs pirmām kārtām un kas var pagaidīt, un līdz ar to argumentēti piedalīties skolas darba plānošanā.

L.Rancāne

VIETĒJĀS ZIŅAS

■ Saņemtas subsīdijas lopkopībā par šī gada pirmo ceturksni zemnieku saimniecībām un paju sabiedrībām, kopsummā Ls 22443. Turpinās subsīdiju izmaksa tiem augstražīgu ganāmpulku turētājiem, kuriem šī samaksa ir aprēķināta un pienākas, kā to paredz subsīdiju aprēķināšanas un izmaksas noteikumi lopkopībā.

■ Pavasara lauku darbus steidz paveikt arī Jaunaglonas lauksaimniecības skolā, kur ir plaša mācību un ražošanas saimniecība. Meistaru vadībā strādā audzēkņi, kuri apsaimnieko 100 hektārus plašos tīrumus. Šopavasar graudaugus sēj 50 hektāru platībā, strāda un sēj dārzeņus, kuri nepieciešami gan audzēkņu arodapmācībai, gan skolas kopgaldam. Skola, izmantojot mācību un ražošanas saimniecību, sevi pilnīgi nodrošina ar piena un gaļas produktiem.

■ Jaunaglonas lauksaimniecības skola turpinās sadarbību ar firmu «CAAS», kas pārdod un iznomā siena gatavošanas tehniku. Līdz šim firma skolai bez maksas — uz apmācību laiku — iznomāja siena presi. Turpmāk skola ar firmu cer noslēgt nopietnu sadarbības līgumu, lai varētu saņemt nomā visu nepieciešamo tehniku lopbarības sagatavošanai.

A.Iļjina

■ Rajona galvenā bibliotēka rīko grāmatas «Preiļu novads» prezentāciju, kas notiks 29. maijā Preiļu Valsts ģimnāzijas zālē. Sākums pulksten 10.30. A.Anspaka grāmatā «Preiļu novads» ir tik daudz interesantu materiālu, faktu, ziņu, ka sabiedrībā šī grāmata izraisījusi plašu interesi un arī vēlēšanos tikties ar autoru.

■ LR Izglītības ministrija rīkoja pieņemšanu tiem valsts skolēniem, kas novada vai valsts olimpiādēs ieguvuši godalgotas vietas. No Preiļu rajona uz šo pieņemšanu otrdien devās trīsdesmit skolēni. Tika pasniegti atzinības raksti, kā arī bija iespēja noskatīties teātra izrādi «Livonijas sapņi» Jaunajā Rīgas teātrī.

■ Sākot šo mācību gadu, Izglītības ministrijas rīkojumā bija noteikts, ka tas beigsies 30. maijā visu klašu skolēniem vienādi. Tuvojoties eksāmenu laikam, skolu valde, skolas saņem instrukcijas, rīkojumus, pavēles, kas sagrozījušas prātus vecākiem, skolotājiem un arī pašiem audzēkņiem. Jau 19. maijā paredzēts pirmais eksāmens 12. klašu skolēniem. Taču mācību gads vēl nav beidzies, priekšmetu skolotāji rēķinājušies ar citiem termiņiem, sastādot mācību plānus. Vai kārtot eksāmenus un iet skolā. Vai pārtraukt iet skolā, kā dažviet tas jau izdarīts, un likt eksāmenus? Par šiem jautājumiem skolu direktori plāno spriest 21. maijā seminārā. Ar Izglītības ministrijā iegūtu informāciju uzstāsies direktoru metodiskās apvienības vadītājs, Rudzētu vidusskolas direktors Vladislavs Spriņģis.

■ Galēnu pagastā dzīvo cilvēki, kas neļauj vēstures putekļiem pārklāt ievērojamu cilvēku dzīves. Īstenojot kultūrvides apzināšanas plānu, kas saistīts ar pagasta reģionālo attīstību, kā arī gādājot, lai jaunā paaudze zinātu savas dzīvesvietas ievērojamākos ļaudis, Galēnu pamatskola un pagasta padome atklās divus pieminekļus. Galēnos dzimis literatūrkritiķis, tulkotājs Staņislavs Belkovskis. No šejienes nācis inženieris, šifera rūpnieciskās ražošanas atklājējs Nikolajs (Meikuls) Čačs-Dorznieks. Abiem šiem slavenībām izgatavotie pieminekļi tuvākajā laikā tiks atvesti un uzstādīti kapos. S.Belkovskim — Maltas Trūpos, N.Čačam-Dorzniekam — vecajos Galēnu kapos. To atklāšana paredzēta svinīgos apstākļos ar pagasta iedzīvotāju piedalīšanos.

L.Rancāne

■ 23. maijā notiks rajona bērnudārzu audzēkņu daiļlasītāju konkurss. No Līvānu bērnudārza «Rūķiši» tajā piedalīsies seši bērni.

■ Nākamgad 11. maijā «Rūķīšiem» būs jubileja — 15 gadi, kopš dārziņā atvērta pirmā grupa. Līdz tam laikam «Rūķīši» vēlas saposties, sakārtot apkārtni un arī pabeigt remontu, jo pagaidām izremontēta tikai trešdaļa telpu.

D.Kursīte

Latgale — iekārojams objekts tūristiem

Tūrisma sezona vairs nav tālu. Tiesa, pašmāju ceļotāji kļūst arvien nepacietīgāki, jo pavasaris tik negribīgi nāk. Taču cilvēki pēc garās ziemas ļoti grib atpūsties, un lauku tūrisma asociācija gatavojas jaunai sezonai. Šīs ziemas brīvajās dienās atpūtnieku laukos bija divtik vairāk nekā iepriekšējā ziemā, tāpēc uzmācas bažas, vai vasarā «Lauku ceļotājs» spēs apkalpot visus?

Īpaši grūti piemeklēt atpūtas vietas kolektīviem, kas lielāki par piecpadsmit cilvēkiem. Ja ballēšanās telpu vēl varētu atrast, tad ar guļvietām pavisam trūcīgi. Trūkst atpūtas vietu netālu no Rīgas, kas ir ērti, lai taupītu laiku nedēļas nogalē.

Toties tālākie rajoni un tajā skaitā arī Latgale var pretendēt uz ilglaicīgākiem atvaļinājumu pavadītājiem. Lauku māju īpašniekiem vajadzīgs tikai mazs uzmundrinājums, lai tiktu pāri šaubām — vai pie manis kāds vispār brauks?

Kas tad ir nepieciešams, lai māja būtu pietiekami laba tūristiem?

1) Brīva mēbelēta istaba, ideāli, ja tādas ir vairākas.

2) Pozitīva atbilde uz jautājumu, vai es gribu uzņemt savā mājā svešus cilvēkus.

3) Vai ir vannas istaba, ko esat ar mieru dalīt ar tūristiem? Varbūt to varat pilnībā nodot tūristu rīcībā?

4) Varbūt siltu dušu rītos un vakaros varat piedāvāt pirtī, kur uzstādīts ūdens sildītājs?

5) Lai labiekārtotu mājas apkārtni, var uzcelt kādu lapeni vai novietot šūpuļkrēslu, kur pēcpusdienās ērti nosnausties paēnī.

6) Visbeidzot, vai ģimene neiebilst šim jaunajam biznesam?

Ja viss ir izlemts, vajadzīgas tikai mājas, istabu, virtuves, apkārtnes un pašu saimnieku fotogrāfijas, kā arī ceļa shēma, un tad var doties uz «Lauku ceļotāja» biroju, lai aprunātos ar speciālistiem, iepazītos ar noteikumiem, apskatītu šī gada bukletu «Atpūta laukos».

Ja laikus dosiet par sevi zināt, ciemiņus droši varat gaidīt jau šovasar. Tiesa, iesākumā uz kādu milzu peļņu no Rīgas tūristiem nevar cerēt. Bet statistikas dati liecina, ka apmēram astoņdesmit procenti ceļotāju ir Latvijas iedzīvotāji un tikai divdesmit procenti — ārzemnieki no dažādām Eiropas valstīm.

Latvijas lauku tūrisma asociācija darbojas jau kopš 1993. gada, un kopš pērnā gada ir biedrs Eiropas lauku tūrisma Asociāciju Federācijā. Arvien biežāk par tūrismu kā ienesīgu un vērā ņemamu nozari runā un spriež arī Latgalē. Pagājušā gada rudenī pie lietas ķērās arī mūsu rajonā. Šogad 1. aprīlī kā sabiedriska organizācija oficiāli reģistrēts Preiļu novada tūrisma informācijas centrs. Tā vadītāja ir **Ingūna Zīmele**.

— Kas ir šīs sabiedriskās organizācijas dalībnieki?

— Pagaidām dalībnieku ir tikai piecpadsmit, gan juridiskas, gan fiziskas personas. Piemēram, Aglonas, Aizkalnes, Rušonas un Riebiņu pagasts, arī akciju sabiedrība «Preiļu siers», Preiļu arodvidusskola. Pārējie ir cilvēki, kurus interesē tūrisms — gan praktiķi, gan tie, kuriem tuva mūsu ideja.

● «Mēs varam lepoties, ka arvien nozīmīgāka kļūst tendence baudīt dabu tieši Latgalē,» saka Preiļu novada tūrisma informācijas centra vadītāja Ingūna Zīmele.

Mēs pastāvam tikai pateicoties rajona padomes iedalītajiem līdzekļiem centra dibināšanai un biedru naudām.

— Ziemā, kad notika izstāde «Baltour '97», Latgales stenda tajā nebija. Vai tad nebija ko rādīt?..

— Nē, mums ir ko piedāvāt. Tāpēc, ja negribam zaudēt šo nišu, mums ir jāstrādā. Nu ir skaidrs, ka visi Latgales rajoni ir gatavi organizēt savu gadatirgu. 23. maijā tāds arī būs — notiks Jēkabpils rajona atpūtas bāzē «Pērlītes». Gadatirgū noteikti piedalīsies arī Preiļi, piedāvāsim savus objektus. Tā ir mūsu prece.

Mūsu piedāvājumi būs orientēti uz dažāda vecuma skolēniem. Mācību gada beigās lielākā daļa skolas bērnu parasti dodas ekskursijās. No tāliem braucieniem pagaidām jāatsakās, jo salīdzinoši lētākas ir ekskursijas pa Latgali.

24. maijā rīkosim vēl vienu interesantu un vajadzīgu lietu — Latgales tūri. Visi profesionāļi un interesenti sēdīsies autobusā un brauks pa Latgali: no Jēkabpils, cauri Preiļu un Daugavpils rajoniem. Skatīsimies paši, lai vēlāk piedāvātu citiem.

— Viens no argumentiem, kāpēc latgalieši tik skeptiski runā par tūrismu, ir tāds, ka mums jau tās vasaras tādas īsas un pavēsas.

— Nav tiesa. Nesen atgriezos no pieredzes brauciena pa Somiju. Tur patiešām vasaras ir īsas. Īsti siltu dienu ir nepilns mēnesis. Bet somi dara visu, lai šīs trīs nedēļas maksimāli piepildītu un pat pagarinātu. Lauku mājas, kempingi, kotedžas strādā cauru gadu. Ļoti daudziem objektu saimniekiem jau novembrī pārdotas visas brīvās vietas nākamās vasaras atpūtai.

Bet mums taču daba vēl jaukāka, klimatiskie apstākļi vēl patīkamāki... Cilvēkiem tikai jāsaprot, ka tūristu uzņemšana nav nekāds veikala variants, kad naudu no kases var izņemt jau vakarā.

— Vai «Lauku ceļotāja» katalogā ir arī mūsu rajona iedzīvotāju mājas?

— Četru gadu laikā sevi jau pierādījušas tikai divas tūristu mājas. Viena no tā, Rušonas, otra — Aglonas pagastā. Rušonieši pērn ieguva pirmo vietu par lielāko uzņemto atpūtnieku skaitu visā republikā, kas tur ieradās «Lauku ceļotāja» vilināti.

Mēs varam lepoties ar to, ka arvien nozīmīgāka kļūst tendence baudīt dabu tieši Latgalē. Ne Vidzeme, ne Kurzeme nav tik pieprasītas kā mūsu novads. Vienīgi jāmaina cilvēku attieksme, domāšana. Pat Aglonā esmu dzirdējusi viedokli, sak, beidziet ar to tūrismu, jau tāpat neiet ne uz kuru galu...

Tas ir pilnīgi aplami, jo Aglona ir Dieva dota vieta, ko atliek tikai prātīgi izmantot. Ceļotāji, kas atbrauc uz baziliku, pēc iepazīšanās ar to ir jāpatur šeit pēc iespējas ilgāk. Un to var veiksmīgi izdarīt paši aglonieši, piedāvājot viņiem naktsmītnes, ēdināšanu, suvenīrus.

— Kā šos jautājumus risina pārējie Latgales rajoni?

— Vieniem pašiem strādāt grūti, Latgalei jāturas kopā. Latgales tūrisma asociācija gan pastāv, bet reāla darba nav. Tāpēc asociācijā jābūt tikai tiem biedriem, kuri negaida palīdzību no malas.

Daugavpils rajonā, piemēram, vienoti strādā desmit pagasti. Jau paspējuši izdot bukletus, krāsainus un vilinošus. Pagasti pērk vecas mājas, atjauno tās — un prece gatava, lai tik brauc atpūtnieki un tūristi.

Līdzīgi arī četri mūsu rajona pagasti varētu kļūt par centru, kas piesaistītu tūristus.

Arī mūsu tūrisma informācijas centrā vēl daudz konkrētu darbu, kas ļoti atvieglotu atpūtniekiem ceļu pie mums. Piemēram, vajadzīga informācija par transportu: kur noīrēt vieglo automašīnu, kur autobusu, cik tas maksās.

Gribu tikai piebilst, ka visi, kuri uzskata, ka ar tūrismu Latgalē iespējams labi nopelnīt, var droši nākt uz Preiļu novada tūrisma informācijas centru.

L.Kirillova
J.Silicka foto

Kafija pusstundas garumā

Kafijas lietderību un vajadzību neapspriedīsim, saspringtā dienā tās vienu, divas vai trīs tasītes noguruma aizdzīšanai iemalko gan skolotājs, gan veikalnieks, gan kasieris, gan žurnālists, gan šoferis, gan ārsts. Tās piecas minūtes krūzītes iztukšošanai neviens apmeklētājs arī neskaudīs. Sliktāk, ja pie kādām durvīm jānīkst pusstunda un vairāk, kamēr iekšā sēdošie iestiprinās ar šo smaržīgo dzērienu.

Tā reizēm gadās arī Preiļu poliklīnikā. Teiksim, ar savu numuriņu esat ieradies desmit minūtes pirms noteiktā laika pie ārsta durvīm. Ārpusē — neviena cita apmeklētāja. Pieklauvējot un paverot pieņemšanas kabineta durvis, jūs gan redzat, ka vairākas baltas būtnes te kafijo, bet jūsu ārste jums ieteic — mazliet pagaidīt.

Labprāt novēlot šīs desmit minūtes līdz jūsu numuriņā norādītajam pieņemšanas brīdim medpersonālam ievilkt elpu un iestiprināties, jūs aizdurvē ļaujaties klusināti no kabineta plūstošajai šokolādes papīra čaukstoņai un tērzēšanas skaņām. Kad viena balta būtne no kabineta devusies prom, bet vietā atnākusi cita, kad kafijošana tuvojas pusstundai, kad aiz jums rindu ieņem jau nākamie pacienti, nolemjat vēlreiz pavirināt durvis. Šoreiz atbildē skan, ka notiek saruna ar šeit atnākušo ārsti. Bet klāt pienākušie sirdzēji jūs mierina un ieteic neuztraukties, jo pie šī kabineta durvīm viņi raduši gaidīt ilgi. Īpaši, kad tajā ierodas darbinieces baltos halātos no citiem kabinetiem un citiem stāviem.

Kad tomēr esat ticis pie ārsta, bet promejot nolemjat mazliet šo ieilgušo kafijas tēmu apspriest ar divu līmeņu šīs iestādes vadību, velti klaudzināties pie durvīm, gar kurām vairs grabinās tikai apkopējas, kaut arī pulkstenis vēl nav noskaitījis tās astoņas stundas, kas jāpieskaita pie darba laika sākuma rīta astoņos. Velti meklēt arī kādu informāciju. Sekretāre gan atbild, ka paša augstākā līmeņa vadītājs šajā laikā veic sabiedriskos pienākumus pilsētas pašvaldībā.

Un tā kā divreiz pārsniegts laiks, ko ārsta apmeklēšanai esmu saņēmusi savā darba vietā, steidzos prom, lai vēl līdz vakaram paspētu strādāt, pelnīt algu, no kuras mums visiem mēneša beigās atskaitīs lielus nodokļus. Arī medicīnas uzturēšanai un medicīniskā personāla algām.

L.Rancāne

Drūmā aina pašiem vien jāpārglezno

Sākums 1. lpp.

— Reforma ir koks ar diviem galiem, — ***teica Turku pagasta Zundānu tautas nama vadītāja Terēzija Rubene.*** — Izveidotie centri būs tehniski augsti nodrošināti, strādās izglītoti cilvēki, bet dabā jau nepaliek tukšas vietas. Arī bijušie kultūras centri aizpildīsies, diemžēl nepavisam ne ar to, ko mēs vēlētos. Radīsies krogi un dzertuves ar attiecīgu sabiedrību un ideoloģiju.

Pašlaik cilvēkos, sevišķi jaunatnē, pieaug interese par kultūras dzīvi pagastā, viņi vēlas darboties. Mēs jau neprasām kaut kādas lielas lietas, tomēr kaut nedaudz mēs gribētu lūgt valsti palīdzēt ar līdzekļiem, — lai sakārtotu savus kultūras namus, lai varētu iegādāties tautas tērpus.

— Viena no mūsu valdības negatīvajām iezīmēm ir tā, ka valdība runā par laukos dzīvojošiem cilvēkiem kā par skaitļiem, kā par tukšu vietu, ko var apvienot, salikt, izšķirt, nedomājot par to, ka cilvēks tiek izrauts no savas vides, nolikts kaut kur citur, — ***teica Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētājs Arturs Štagars.*** — Neviens nepadomā, ka pagastos 30 procenti ir vecu cilvēku, trešā daļa no viņiem — vientuļi pensionāri. Netiek domāts par to, ka tiek noniecināts lauku darba cilvēka tikums tādējādi, ka viņa darbs izrādās nevienam nevajadzīgs. Simtiem hektāros šodien aug usnes. No augstām tribīnēm apgalvo, ka ikvienam jāsaņem tas, ko viņš nopelna, bet es nepiekrītu, ka Latgales ļaudis strādātu mazāk vai ka negribētu normāli dzīvot. Mēs neesam vainīgi, ka mums nav ostu, tranzītpunktu, uz kuru bāzes varētu attīstīties, uzlabot infrastruktūru. Darba cilvēks pa šiem gadiem ir vairākas reizes aplaupīts — gan ar naudas maiņām, gan ar banku krīzēm, gan vienkārši neiedodot apsolīto. Pagājušajā gadā ar kopējo budžetu 41 tūkstotis latu no izlīdzināšanas fonda nesaņēmām trīs tūkstošus. Vienam mazam pagastam tā ir milzīga summa. Kultūras darbinieku algas ir ļoti zemas, kaut arī viņi strādā daudz.

Kinoteātra «Ezerzeme» direktors Jānis Zarāns vēlējās zināt, ko dara augstās organizācijas, kuru galvenais pienākums būtu — kino aizsardzība.

— Filmu demonstrēšanas un izplatīšanas tiesības ir noteiktas licencētām firmām, — viņš teica. — Tomēr daudzas ārzemju filmas vēl nepaspēj nonākt uz kinoteātru ekrāniem, kad to kopijas jau ir pieejamas videonomās. Videopirātisms grauj kinoteātru darbību.

Viņš minēja vairākus piemērus par filmām, kuru ieraksti videokasetēs ir bijuši pieejami tepat Preiļu videotēkās vēl ilgi pirms tam, kad filma oficiāli demonstrēta Latvijas kinoteātros un pat Rīgā. Pastāv autortiesību un filmu kopēšanas, izplatīšanas, demonstrēšanas noteikumi, ko, acīmredzot, nezina arī policijā, jo citādi nenāktos piedzīvot tik kuriozas situācijas, par kurām stāstīja Jānis Zarāns.

Preiļos ir Latgalē vienīgais tik labi saglabātais kinoteātris, kurā demonstrē filmas, — «Ezerzeme». No Daugavpils un citām pilsētām ierodas delegācijas, lai izbaudītu sen aizmirsto — kinoteātrī noskatīties filmu.

Uzstājās ***Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktore Tatjana Bekeša, Līvānu domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns, rajona kultūras nama direktore Elvīra Bravacka.*** Nerunāt vispārināti par Latgales programmu, bet palīdzēt konkrēti — kultūras iestāžu telpu uzlabošanā un saglabāšanā, instrumentu, tērpu iegādē, algu paaugstināšanā, ar vieglu roku valdības kabinetos nepārvilkt svītru pār tūkstošiem Latgales cilvēku likteņiem, dzīvesvietu, vidi, jo skaidrs, ka reformas īstenošana atkal ceļa jūtīs pacels simtiem un simtiem ģimeņu, kas meklēs darbu un iespējas bērniem ērti skoloties lielākajos centros.

Šeit teikto apkopoja Ilmārs Meluškāns, uzsverot:

— Tās lietas nav tik vienkāršas. Šobrīd pamats ir — nauda. Nav svarīgi, kas muzejam maksās, kas kultūras namam maksās, bet — vai maksās. Pārliecības, ka šīs reformas rezultātā būs tas maksātājs, man nav.

Kultūras ministrs R.Pīks uzstājās ar runu, kas sniedza atbildi uz atsevišķiem jautājumiem, bet kopumā tā bija kā ieteikums, ka šo preiliešu zīmēto drūmo ainu pašiem vien (šeit klātesošajiem) nāksies padarīt gaišāku.

Atbildot uz sanāksmē izskanējušajiem jautājumiem, ***Anna Jansone*** no savas puses teica, ka ir izstrādāta, apstiprināta un saskaņota ar Pašvaldību savienību tautas namu un kultūras namu attīstības koncepcija. Tā ir jau darbībā. Pašreiz tiek strādāts pie likuma par tautas mākslu. Viņa pievērsa uzmanību tam, ka cilvēkiem, kas strādā tautas namos, ir jādod iespēja uzlabot sava darba kvalitāti, attiecīgi papildinot zināšanas, iespējas bagātināt sevi.

Par bibliotēku problēmām runāja Jānis Turlajs.

Kultūras ministrijas pārstāvjiem šajā dienā ***bija tikšanās arī Preiļu domē,*** kur sarunā par kultūras jautājumiem iesaistījās ***domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs, rajona padomes sekretāre Valentīna Brice, Preiļu kultūras iestāžu pārstāvji, kultūras valsts inspektore Inta Ancāne.***

Prombraucot valdības pārstāvji apmeklēja Vārkavas pagasta tautas namu un Sutru pagasta kultūras namu. Ceļā no Vārkavas uz Sutriem bija iespējams izbaudīt mazu lauku centralizācijas modeli — pamestas, pussagruvušas mājas ar lupatām aizkaru vietā, aizaugušus, nekoptus tīrumus, jel kādas apdzīvotības trūkumu. Tas — pēdējo lauku reformu rezultāts.

L.Rancāne

Analīze — ātra un ticama

Iedzīvotāju lielākajai daļai vismaz reizi mūžā ir nācies griezties pie ārsta un saņemt nosūtījumu uz analīzēm. Seko dūriens pirkstā, auss ļipiņā vai vēnā, kā arī vienā no laboratorijas kabinetiem jāatstāj pudelīte ar visiem zināmu saturu iekšā. Asins un urīna sastāvu raksturojošie skaitļi parasti ir gatavi otrā dienā, laboratorijas darbinieces līdz šim to noteikšanai izmantoja samērā aizvēsturiskas metodes. Ar šo nedēļu uzņēmuma «Preiļu slimnīca» poliklīnikā aina ir pavisam citāda. Attēlā redzam kādu aparātu, ap kuru darbojas poliklīnikas laboratorijas vadītāja Anastasija Kotova. Ātrai un efektīvai urīna analīzes veikšanai Preiļu slimnīca saņēmusi jaunu, Vācijā tapušu, iekārtu. Nedaudz vairāk par to informēja firmas «Promed» laboratorijas daļas vadītāja Anda Vasiļevska:

— Esam ieradušies Preiļu slimnīcā ar lielu mērķi — prezentēt pirmo automātisko urīna analizatoru Latgales pusē. Viens no slimnieka laboratoriskās izmeklēšanas veidiem ir urīna analīze. Mūsu valstī izsenis tā tika darīta ar vecām metodēm, bet visā pasaulē tā ir modernizēta. Šis automāts ir viens no tehnoloģijas brīnumiem, kas stipri atvieglo laboratorijas ārstu darbu. Kā arī dod ļoti ticamus, precīzus rezultātus, lielu laika ietaupījumu. Ja slimnieks ir ieradies pie ārsta un ir vajadzīga urīna analīze, kurā ietilpst desmit parametri, analīzes uztaisīšanai ar šo aparatūru vajadzīgas desmit minūtes.

— Taču ārstam vajadzīgi arī asins analīzes rezultāti, un iznāks tā, ka šī analīze gan pieejama pēc desmit minūtēm, bet otras dēļ uz poliklīniku jādodas nākamajā dienā?

— Jā, tāpēc nākošais posms, ko gribam piedāvāt Preiļu slimnīcai, ir hematoloģiskā automatizētā analizatora iegāde.

● Firmas «Promed» laboratorijas daļas vadītāja Anda Vasiļevska *(no kreisās)* un inženieris Aleksejs Zaharovs apmāca Preiļu poliklīnikas laboratorijas vadītāju Anastasiju Kotovu, kā rīkoties ar automātisko urīna analizatoru.

Noklausoties šo informāciju, radās jautājums, ko «Novadnieks» uzdeva Preiļu slimnīcas galvenajam ārstam Jānim Anspokam:

— Vai šāda moderna aparatūra nesadārdzinās izmeklēšanu, tas ir, vai slimniekam nebūs jāmaksā vairāk?

— Sadārdzinājumu izjutīs slimnīca, slimniekiem nebūs jāmaksā vairāk. Modernajā medicīnā bez kārtīgiem laboratoriskiem izmeklējumiem strādāt nav iespējams. Izmantojot vecās metodes, gadījās, ka analīžu rezultāti bija apšaubāmi, nācās tās taisīt atkārtoti. Šī aparatūra dos ticamus rezultātus. Gan izmantošanai mūsu rajona ārstniecības iestādēs, gan arī tos uzskatīs par ticamiem Rīgas vai citās medicīnas iestādēs. Analīze nebūs jāatkārto. Kā jau firmas pārstāve teica, domājam par asins analizatora iegādi.

— Vai gribat teikt, ka jau tuvākajā laikā šis analizators nonāks laboratorijā un to izmantos analīžu taisīšanā?

— Sākot ar rītdienu. Bez tam uz analīzi var ierasties arī bez ārsta nosūtījuma, samaksājot 40 santīmus, protams, pudelītei ar savu saturu gan jābūt līdzi. Rezultāts būs ātra un ticama analīze.

* * *

Firmas pārstāvji slimnīcā konferenču zālē dažādu nozaru ārstus iepazīstināja ar automātiskā analizatora darbu.

L.Rancāne
J.Silicka foto

Ceļu satiksmes negadījumu statistika

■ Ceļu satiksmes negadījumu statistika liecina par to, ka uz rajona ceļiem avārijās joprojām iet bojā cilvēki. Lūk, informācija, ko sagatavojis ceļu policijas izziņas inspektors J.Lozda.

1994. gadā rajonā notika 35 ceļu satiksmes negadījumi, kuros gāja bojā trīspadsmit cilvēki un traumas guva trīsdesmit viens. Uz ceļa Rīga-Daugavpils posmā no 170. līdz 185. kilometram, kas ir Jersikas pagasta teritorijā, avārijās gāja boja seši cilvēki. Uz ceļa Līvāni-Preiļi posmā no 3. līdz 10. kilometram gāja bojā trīs cilvēki, bet 30. kilometrā viens. Pa vienam bojā gājušajam bija ceļa Ančkini-Preiļi 6. kilometrā un uz lauku ceļa «Krejānos».

1995. gadā notika 53 ceļu satiksmes negadījumi, kuros bojā gāja divpadsmit cilvēki, bet dažāda smaguma traumas guva septiņdesmit. Lielākais bojā gājušo cilvēku skaits atkal uz ceļa Rīga-Daugavpils Jersikas pagasta teritorijā — pieci. Trīs cilvēki gāja bojā uz ceļa Viļāni-Preiļi-Špoģi posmā no 33. līdz 38. kilometram.

Pērn notika 36 ceļu satiksmes negadījumi, kuros bojā gāja vienpadsmit cilvēki, bet dažādas traumas guva četrdesmit divi. Uz ceļa Rīga-Daugavpils (atkal Jersikas pagasta teritorijā) gāja bojā trīs.

■ Komentēt šos skaitļus lūdzu rajona ceļu policijas priekšnieku J.Uļjanovu.

— Rajonā uz ceļiem ir posmi, kur bieži notiek avārijas ar smagām sekām. Laika gaitā vairākkārt esam pārbaudījuši tur ceļa klājumu. Secinājums ir viens — segums normāls. Arī zīmes izvietotas pareizi. Notikušas ekspertīzes, kuru slēdziens — viss kārtībā.

Pirms gadiem četriem vai pieciem uz Rīgas-Daugavpils šosejas pie Jēkabpils rajona robežas ceļa virsma braucējiem bija bīstama, bet to drīz vien novērsa.

— Kādi, jūsuprāt, ir galvenie iemesli avārijām ar smagām sekām?

— Tie ir atļautā braukšanas ātruma pārsniegšana, apdzīšanas noteikumu neievērošana, braukšana dzērumā, nepareizi izdarīts pagrieziens pa kreisi.

Tomēr pirmais un galvenais ir pārlieku liels ātrums. Nav jāuzskata, ka šajā ziņā vainojamas jaudīgās rietumzemju mašīnas. Statistika liecina, ka arī pirms desmit gadiem vadītāji brauca pārlieku ātri, kaut arī vairums mašīnu bija moskviči un žiguļi.

Vēl noteikti jāpiemin tas, kas vadītāji bieži ir neuzmanīgi un ļoti pašpārliecināti, piemēram, šķērsojot dzelzceļa pārbrauktuves.

— Varbūt soda sankcijas ir pārāk maigas?

— Uzskatu, ka līdz šim par niecīgu ir sods par ātruma pārsniegšanu. Ja ātrums tiek pārsniegts divdesmit līdz piecdesmit kilometru robežās, maksimālā soda nauda ir septiņi lati un piecdesmit santīmi. Pilsētās, kur atļauts braukt ne ātrāk par piecdesmit kilometriem, tādā gadījumā dubultīga ātruma pārsniegšana tiek novērtēta ar pārāk niecīgu soda naudu. Toties briesmas no tādiem braucējiem ir lielas.

— Kas jauns ceļu policijas ikdienā?

— Daudzi droši vien jau ziemā ievēroja, ka ceļu policijas darbinieki valkā vestes ar gaismas atstarotājiem. No 1. oktobra līdz 31. martam ceļu policijas darbinieki tās nēsās gan dienā, gan naktī, bet vasarās tikai naktī.

Jau divus gadus darbojas kompjūtertīkls, tajā ievadīti dati par visiem autovadītājiem un viņu pārkāpumiem. Tas ļauj mums ātri iegūt informāciju, kas ir īpaši svarīgi meklējot nozagtās un aizdzītās automašīnas. Pagājušajā gadā mēs, piemēram, tādā veidā aizturējām Preiļos kādu Daugavpilī aizdzītu žiguli ar visiem zagļiem.

— Vai jūs apmierina tehniskais nodrošinājums?

— Gribētos, protams, jaunas mašīnas, jo moskviči jau nobraukuši ap 300 tūkstošiem kilometru. Ieroči un pārējais ekipējums ir apmierinošs. Vadība sola vienu jaunas markas alkotesteri, kas gan ir ļoti dārgs, bet arī ļoti precīzs — līdz 0,01 promilei. Pārbaudes rezultātus ar šo ierīci pieņems pat tiesa.

Strādājam ar trim radariem. Visi nupat pārbaudīti laboratorijā Rīgā, par to ir saņemti attiecīgi dokumenti.

— Vai nav gaidāmas kādas izmaiņas ceļu satiksmes noteikumos?

— Republikas ceļu policijas pārvalde izstrādā priekšlikumus. Ja tos pieņems, tad būs izmaiņas LR Kriminālkodeksā un Administratīvo pārkāpumu kodeksā. Atbildība par transporta līdzekļa atkārtotu vadīšanu alkohola reibumā viena gada laikā vairs nebūs Kriminālkodeksā, bet gan Administratīvo pārkāpumu kodeksā. Soda mēri būs lielāki.

L.Kirillova

VIETĒJĀS ZIŅAS

■ Līvānu Evaņģeliski luteriskās baznīcas draudze gatavojas baznīcas simtgades svinībām, kuras notiks 7. jūnijā. Šajā dienā paredzēts svētku dievkalpojums, piemiņas brīdis luterāņu draudzes kapos un sakrālās mākslas izstāde. Uz svētkiem aicināti arī astoņi Sēlijas prāvesti, viņu vidū prāvests Modris Plāte. 7. jūnijā paredzēta viņu pieņemšana arī Līvānu pilsētas domē.

■ Neierobežota ir cilvēku fantāzija, meklējot iespējas piepelnīties. Jau ilgāku laiku Līvānos plaukst stikla lausku «bizness», jo uzņēmīgi cilvēki tās iepērk par santīmu kilogramā, un tikpat uzņēmīgi līvānieši šiverē pa izgāztuvi, a/s «Līvānu stikls» apkārtni un citām «stikla atradnēm» un šos atkritumus savāc nodošanai.

D.Kursīte

■ Šogad Aglonas pagasta padome ir izsniegusi piecas zvejas vietu atļaujas zušu nozvejai. Saņemti divi iesniegumi zivju nozvejai ar tīkliem: viens Ilzes-Kameņecas, otrs — Cirīša ezerā. Šos iesniegumus padomes sēdē izskatīs maijā, jo zivju nozvejas laiks sākas jūnijā.

■ Aglonas pagasta padome saņēma iesniegumu no Dzerkaļu sādžas iedzīvotājiem, kuri vēlas slēgt ilgtermiņa nomas līgumu par Dzerkaļu ezera izmantošanu un apsaimniekošanu.

■ Aglonas pagasta padome savā pārvaldījumā pārņēmusi Aglonas internātģimnāzijas dzīvojamās mājas. Ēkas paredzēts nodot privatizācijai. Īrnieki, ja viņi to vēlēsies, dzīvokļus varēs iegūt īpašumā saskaņā ar dzīvokļu privatizācijas likumu.

■ Paju sabiedrība «Ainava» joprojām ir vienīgā zoslēnu ražotāja un realizētāja Latvijā. Šogad «Ainava» inkubēs 10-15 tūkstošus zoslēnu. Pirmie izšķīlušies jau maijā. Zoslēniem ir pieprasījums gan Bauskā, gan Dobelē, gan Jelgavā. Protams, ka arī Latgales rajonos, jo daudzas zemnieku saimniecības audzē arī putnus.

■ Viļānu selekcijas un izmēģinājumu stacijā jūlijā notiks lauksaimniecības izstāde, kurai eksponātus gatavo arī mūsu rajona lopkopji un laukkopji. Rajona lauksaimniecības departamenta galvenā zootehniķe Silvija Repša pastāstīja, ka ražīgu un izkoptu lopu ganāmpulku ir daudz, taču prasības, lai piedalītos izstādē, arī ir augstas. Dzīvniekiem jābūt ar nevainojamu eksterjeru un augstražīgiem. Pašlaik govis atlasītas Rožupes pagasta zemnieku saimniecībās un paju sabiedrībā agrofirmā «Turība». Izstādei gatavos arī cūku un putnu eksponātus.

A.Iļjina

Dzīve mūsu, raibumi arī mūsu

Tik silti mīlīga maija svētdienas pēcpusdiena, ka mājās nepalikt, un gribas palūkot, kā preilieši, kas pieturas pie «Tev būs svēto dienu svētīt» un nav arī devušies uz sev iemērītās zemes hektāriem kārtējo reizi pārliecināties par savu bezspēcību tos apsaimniekot, pavada šo dienu pilsētā.

Izsenis preiliešu atpūtas maršrutā tiek iekļauts parks. Kanāls pie pils, tiltiņš — postaža, kam garām jāiet aizvērtām acīm un aizspiestu degunu. Ūdens pilns ar atkritumiem, drazām, uz tilta malām nolauzti no ķieģeļiem mūrētie stabi. Mūsu apziņā vēl joprojām valda kāds kapitālsociālisma mistrojums, ka visi sargā visu, un laikam grūti pierast pie domas, ka katra teritorija kādam ir vismaz jāpārredz. Ja sētnieki būtu uzdevumu augstumos, ja savas teritorijas labi pārzinātu iecirkņu policisti, ja darbotos māju vecākie (starp citu, dažu apkārtējo rajonu pilsētās māju vecākie ir daļēji atbrīvoti no īres maksas, līdz ar to viņi ir ieinteresēti sekot kārtībai savās mājās), pie daudzdzīvokļu mājām nevarētu rasties tādas ainas, kādas pašlaik redzamas pie pils kanālā un uz tilta.

Tālāk parkā smaržo, šalc, ņirb plaukstošās lapotnes, vītero, čivina. Grūti atrast piemērotu soliņu, tie nekopti, nekrāsoti, var sabojāt apģērbu. Parka centrālajā daļā atkal vērojams tas pats — viss pieder visiem, tāpēc sabojātas bērnu rotaļām domātās ierīces, tiltam nolauztas margas. Šeit ieradies daudz dažāda vecuma cilvēku, ģimenes ar bērniem, junieši grupiņās, divatā, vientuļi makšķernieki. Un — suņi. Bez uzpurņiem, brīvi palaisti, parku izmantojot tualetes vajadzībām.

Nez no kurienes iznirst brūns buldogs, kura īpašnieks nav redzams. Izbiedējot bērnus pie šūpolēm, suns aizjož. Pēc laiciņa atskan skaļš plunkšķis. Buldogs jau peld pāri kanālam uz šo pusi, bet otrā krastā uztraukts paliek melns šunelis, kas neriskē mesties peldus. Pamērcē ķepas, mēģina izdzert kanālu, un riedams draugu sauc atpakaļ. Buldogs pāris minūtes gaida un aicina sadūšoties peldei, bet pēc tam ierauga tikpat lielus suņus kā pats, un visa trijotne bez saitēm, bez uzpurņiem trokšņainā burzmā ienirst parka celiņos. Vecāki steigšus vāc mazuļus, mēģina prognozēt, pa kuru celiņu doties prom, neriskējot satikties ar uzdzīves pārņemto suņu kompāniju.

Līdz saliņai, uz kuras kādreiz atradās deju estrāde, pašlaik nav nokļūstams. Ir tikai divas dzelzsbetona sijas, katra apmēram sprīža platumā. Sijas patālu viena no otras. Neviens neriskē izpildīt virves dejotāja trikus virs metros mērāmā melnā ūdens dziļuma. Un tomēr ik pa brīdim parādās pārgalvīgu pusaudžu bariņi, kas pa vienu vai otru siju balansē līdz saliņai. Iespējams, ka ne bijušie, ne pašreizējie pilsētas tēvi nav savām acīm redzējuši, cik riskanta ir šāda nokļūšana uz salas, domājams, citādi šī tilta sakārtošanai tiktu atrasti līdzekļi.

Tāpat iespējams, ka ļoti reti parkā iegriežas policistu mundieros tērpti ļaudis. Kā tas iespējams, ka no skolas — bērnudārza «Auseklītis» puses pa kādreizējo gājēju taciņu tagad reizēm brauc automašīnas, un stidziņas vietā izveidots kārtīgs lauku ceļš?

Jo tuvāk parka ziemeļu daļai, jo tas sakoptāks. Šopavasar sakārtots celiņš gar 2. vidusskolu. Atvesta zeme, izlīdzināta. Iepriekšējā pilsētas domes priekšsēdētāja darbības laikā sakārtota garā pussala pie staļļa. Izcirsti krūmi, aizvākti zari, izpļauts, izveidots jauks stūrītis. Tomēr jāatmet psiholoģija — sakārtot uz gadu vai mēnesi. Kopšanas darbiem jābūt nepārtrauktiem, citādi šī jaukā vieta atkal pārvērtīsies līdz nepazīšanai.

Jau pa gabalu no pussalas dzirdamas izmisīgas bērna raudas, kūņojas divi augumiņi. Viens no tiem ik pa brīdim pazūd zem ūdens. Pienākot tuvāk, tie izrādās divi puišeļi. Viens ir redzami nosalis, slapjš ar visām drēbēm, zils un noraudājies, satriekts. Kas par nelaimi? Caur elsām puišelis stāsta, ka lielie puikas, dzīvojot tur, — pie pirts, viņš parāda ar roku, iemetuši dīķī viņa zābaciņu. Viņš nu ir niris un meklējis, bet ej nu sameklē apavu dziļajā un lielajā ūdenī. Mājās bārsies māte. Vienu basu kāju, otru apautu, ar pilošām drēbēm un elsodams zēns dodas mājup. Kādai gan cietsirdībai jābūt, ja tā gluži vienkārši maza var zēna apavu ņemt un iznīcināt.

Pievakarē vairāk pilsētnieku redzams savos mazdārziņos. Bet siera rūpnīcas mikrorajonā daži desmiti mazdārziņu īpašnieki ir nobēdājušies un no dārziem stiepj prom zemeņu, rabarberu, ogulāju dēstus, kociņu stādus. Zemes īpašnieks rudenī nav brīdinājis, ka pavasarī zemi izmantos citiem nolūkiem. Šāds brīdinājums par zemes atņemšanu rūpnīcas kantora telpās parādījies tikai aprīļa beigās. Jānovāc siltumnīcas, stādi. Daudzi dārziņu īpašnieki rudenī bija tos apstrādājuši, mēslojuši. Ne pārāk ētiska un arī — ne likumīga rīcība no īpašnieku puses.

Bet pavasaris! «Vienā rokā nesot otu, otrā — raibu krāsu podu...»

L.Rancāne

Pašgatavoto metodisko līdzekļu izstāde

Rīgā šonedēļ aplūkojama pirmsskolas bērnu iestāžu pašgatavoto metodisko līdzekļu izstāde, kurā ar saviem darbiem piedalās arī mūsu rajona bērnudārzu darbinieki. Pagājušajā nedēļā viņu darbi bija aplūkojami izstādē Preiļos. Piedalījās visi rajona bērnudārzi — «Rūķīši» Līvānos, Preiļu 1. bērnudārzs, «Auseklītis» un «Pasaciņa», Aglonas bērnudārzs, kā arī Salas pamatskolas pirmsskolas grupa. Vērtēšanas komisija, kurā bija visu šo iestāžu pārstāvji, noteica labākos darbus, kas atbilda prasībām attīstīt bērnu sensorās spējas un tīšo uzmanību.

Iepazīstoties ar izstādes materiāliem, komisijas locekļi nolēma uz valsts pirmsskolas izglītības iestāžu pašgatavoto metodisko līdzekļu izstādi izvirzīt šādus darbus: «Jautrās pupas» (sagatavojušas I.Eniņa un S.Rabčevska no bērnudārza «Rūķīši»), «Jautrie kvadrāti» (M.Pīzele, «Auseklītis»), «Palīdzi daudzkājītim» (G.Vaivode, G.Petrova, «Rūķīši»), «Labirints» (B.Žukova, R.Teilāne, «Rūķīši»). Šīs autores, kā arī S.Endzele, I.Martinova («Rūķīši») par darbiņu «Gliemezis» un V.Gavare, S.Strelkova («Rūķīši») par darbu «Pulkstenis» ieteiktas apbalvošanai ar atzinības rakstiem.

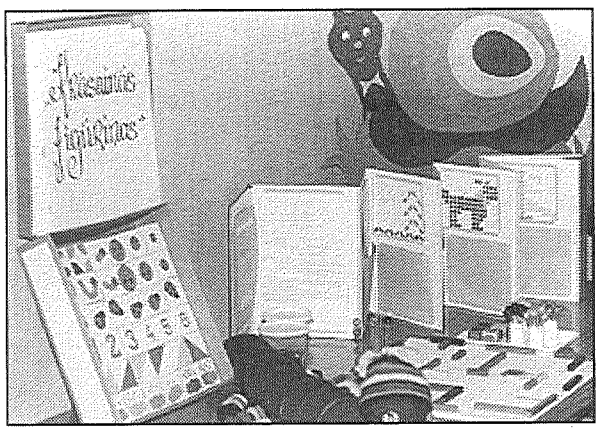

● Ieskats pašgatavoto materiālu izstādē.
J.Silicka foto

Pašgatavoto metodisko materiālu visvairāk bija no Līvānu bērnudārza «Rūķīši» un Preiļu 1. bērnudārza.

L.Rancāne

Ziņas no Līvānu bērnudārza «Rūķīši»

■ 29. un 30. maijā bērnudārzā būs izlaidumi, uz skolu dosies 34 bērni, no tiem tikai divi krievu bērni. Rinda bērnudārzā ir liela, pieteikumu jau ir vairāk kā brīvo vietu, lai gan rindā uzņemti tikai tie, kas interesējušies atkārtoti. Problēmas ir ar krievu bērnu uzņemšanu, jo latviešu grupās pēc nolikuma drīkst būt ne vairāk kā 3-5 krievu bērni, un nolikums «Rūķīšos» šogad tiek ievērots. «Agrāk latviešu grupās pat puse bija krievu bērnu, un abām tautībām tādējādi bija grūtības ar valodas apguvi, jo krievu bērni grupā savā vidū runāja krieviski. Ir dārziņā eksperimentālā grupa ar latviešu personālu un krievu bērniem, bet triju gadu laikā bērni neko daudz latviešu valodā nav iemācījušies, jo mājās latviski nerunā. Šobrīd dārziņu apmeklē 162 bērni (norma 164), un vajadzētu atvērt vēl vienu grupu, bet tā kā ziemā apmeklētība nav tik liela, mūsu priekšniecība ir pret jaunas grupas atvēršanu,» saka «Rūķīšu» vadītāja Dzidra Ceple.

■ Radoši strādā bērnudārza audzinātājas un izmanto iespējas papildināt zināšanas. Pedagogu tālākizglītību atbalsta arī Līvānu dome. 26. februārī «Rūķīšos» rīkoja metodiskās apvienības dienu par bērnu sagatavošanu skolai. Bija metodisko līdzekļu izstāde, testi vecākiem, konspekti, literatūra u.c., tika demonstrēta arī videofilma, kur savu darbu «no malas» vēroja gan pašas audzinātājas, gan viesi, tas ir arī ērtāk, jo visu var redzēt kopumā. Šis bija jau trešais «Rūķīšos» tapušais videomateriāls. Metodiskajā dienā piedalījās arī skolotājas, kuras šogad mācīs pirmklasniekus. Metodiskās apvienības darbojas visos rajona bērnudārzos, un nesen «Rūķīšu» audzinātājas bija Preiļu 1. bērnudārzā, kur apvienība strādā pie tēmas «Attīstošās spēles».

■ 23. aprīlī «Rūķīšu» vadošie darbinieki apmeklēja bērnudārzus Valmierā. «Pārsteidza tas, ka pilsētā ir 10 bērnudārzi, arī diennakts, un vairākos pat 12 grupas,» stāsta Dz.Ceple. «Dārziņi ir ļoti sakopti, un tur arī citādāk strādā. Par dārziņu jāmaksā Ls 0,60 dienā (Līvānos Ls 0,50) plus ikmēneša abonenta maksa Ls 1 par vietu, ko maksā arī vasarā. Tas ir apstiprināts domes lēmumā. Šī nauda tiek ieguldīta lietās, kas ir nepieciešamas darbā ar bērniem, — ir iespēja pavairot metodiskos materiālus utt.»

■ 28. aprīlī «Rūķīšu» metodiķe Sandra Kraukle piedalījās bērnudārzu metodiķu reģionālajā seminārā Ogrē, kura laikā notika ekskursijas pa Ogres rajona bērnudārziem. Sandra viesojās Ikšķiles bērnudārzā, kurš ir labi nodrošināts, un tajā ir pat kopētājs, kas ārkārtīgi atvieglo audzinātāju darbu. Diemžēl «Rūķīši» par kopētāju var tikai sapņot.

■ No 12. līdz 16. maijam kursos «Mācību darbība pirmskolā» mācījās audzinātāja Valentīna Gavare. Septembrī būs kursi «Muzikālo spēju attīstīšana pirmskolā», bet nav zināms, vai no «Rūķīšiem» kāds uz tiem tiks, jo Preiļu rajonam atvēlētas tikai divas vietas. Vēl rudenī paredzēts brauciens uz Krāslavas bērnudārziem, kuri šajā pilsētā un rajonā, pretēji Līvāniem, ir saglabāti.

Daina Kursīte

Kopā paveikt to, ko nespēt vienatnē

Alkoholisms ir hronisks. Ja vienreiz esi nokļuvis atkarībā no alkohola, tev jāpieņem tas uz visu atlikušo mūžu. Šo slimību nevar izārstēt, — atjaunojot spēju dzert «normāli», tā nevar izzust pati no sevis. Bet mēs sadodamies rokās un kopā varam paveikt to, ko nespējam vienatnē. Bezcerības vairs nav. Tagad mēs kopā sniedzam rokas pretim par mums stiprākam Spēkam. Sadodoties rokās, mēs rodam mīlestību un izpratni, kāda nekad nav bijusi pat vispārdrošākajos sapņos.

Ar rokās sadošanos un savu stipro apņemšanos vārdu skaitīšanu arī beidzās Anonīmo alkoholiķu biedrības Preiļu nodaļas divu gadu jubilejas sanāksme. Saīsināti šo biedrību sauc AA, tā darbojas visā pasaulē kopš šī gadsimta trīsdesmitajiem gadiem, par tās darbošanos Preiļos «Novadniekā» pa reizei esam rakstījuši. Preiļu grupa bija pirmā Latgalē, tagad tai apritējuši divi gadi.

Kas ir anonīmo alkoholiķu biedrība? Pēc būtības tā ir unikāla organizācija, jo tajā nav ne vēsts no politiskas darbošanās, netiek prasīts ne tās skaitliskais sastāvs, ne iesaistīto personu saraksts. Būtībā viņi cits citam nezina pat uzvārdus, pastāv personu anonimitāte, vienīgi idejas nav anonīmas, — paļaujoties uz Dieva palīdzību, mēģināt noturēties uz skaidrības ceļa.

Preiļu grupas pieredzi aizņēmušies arī daugavpilieši. Iepriekšējā dienā pirms šīs sanāksmes Preiļos bija notikusi Daugavpils AA biedrības dibināšana. Šajā pat laikā trīs gadu pastāvēšanu atzīmēja Šauļu (Lietuvas valsts) anonīmo alkoholiķu grupa, uz kuru bija aicināti pārstāvji no Latgales rajoniem, bet daudzi bija izvēlējušies iespēju būt klāt jaunas grupas tapšanai Daugavpilī un šajās — jubilejas svinībās Preiļos.

— Mani sauc Aivars, esmu alkoholiķis, un tas ir kaut kas tāds, no kā nevaru izvairīties. Par alkoholiķi kļuvu 15 gadu vecumā. Uzreiz sāku ar stipru piedzeršanos, turot līdzi pieaugušajiem — 30-35 gadus veciem vīriem, ar kuriem braukāju apkārt spēlēt futbolu, basketbolu. Varēju izdzert pa divām pudelēm šņabja. Pēc tam mācījos universitātē, un dzeršanas dēļ ne reizi vien neaizgāju kārtot eksāmenus. Plosti turpinājās pa sešiem mēnešiem. 22-23 gadu vecumā biju visvairāk nodzēries. Man nepalīdzēja ne ārstēšanās, ne kodēšanās. Man palīdzēja Dievs, parādot visvienkāršāko ceļu — aiziet uz anonīmo alkoholiķu grupas sapulci. Tagad esmu skaidrā septiņus gadus astoņu mēnešus un trīs dienas.

— Mani sauc Bonifācijs, no 44 mūža gadiem 26 gadus es lietoju alkoholu. Biju atmetis visas cerības un dzīvoju, kā ir. Pienāca brīdis, kad dzert vairāk nevarēja, bet, ja nedzēru, organisms atteicās strādāt, un mani varēja glābt tikai mediķi. Jelgavas narkoloģiskajā slimnīcā iepazinos ar Minesotas divpadsmit soļu programmu, bet manām alkoholiķa sakairinātajām smadzenēm daudz kas nebija saprotams. Bet es ieraudzīju dažus tādus alkoholiķus, kā esmu pats, taču viņi bija skaidrā. Sāku interesēties, uzzināju par AA. Atgriežoties mājās, domāju, kur būs tuvākā anonīmo alkoholiķu sanāksme, kad viņi tiksies. Ar lielu prieku uzzināju, ka tāda ir Preiļos. Tagad es nedzeru pusotru gadu.

— Esmu Tatjana, dzīvoju Rēzeknē. Biju nodzērusies līdz halucinācijām, man nomira vīrs, salauzu kāju, un, kad tā bija ieģipsēta, es nevienu dienu nebiju skaidrā. Mani ilgi pierunāja aiziet uz AA sapulci, un tagad es tuvojos gada skaidrības jubilejai. Es atkal esmu atradusi savus bērnus.

Lai kļūtu par anonīmo alkoholiķu biedrības locekli, pats galvenais — ir vajadzīga vēlēšanās atbrīvoties no alkohola, bet vispirms — apzināšanās, ka esi alkoholiķis, slimnieks, kas atkarīgs no savas slimības. Šie cilvēki jau tikuši tam pāri. Nedroša ir laipiņa, uz kuras viņi stāv, un tamdēļ vajadzīgs šis darbs, šīs tikšanās ik nedēļas, jo ar to viņi dzīvo — izturēt līdz nākošajai biedrības sapulcei.

Cik skaista ir dzīve bez alkohola, bez degradācijas izpausmēm, cik labi var iztikt bez grādīgajiem, — arī par to ar lielu sajūsmu šajā sanāksmē runāja preiliešu ciemiņi, kas iepriekšējā vakarā bija tikušies un labi pavadījuši laiku atpūtas bāzē pie Eikša ezera. Par saturīgu atpūtu bija gādājuši arī tuvinieki, jo AA darbība paplašinās, iesaistot līdzdarboties alkoholiķu ģimenes locekļus. Preiļos tagad darbojas gan AA, gan no alkoholiķiem atkarīgo ģimenes locekļu grupa. Taču preilieši nav vienīgie, anonīmo alkoholiķu biedrība nodibināta arī Līčos.

AA Preiļu biedrības divu gadu jubilejas sarīkojumā ciemiņiem muzikālu apsveikumu bija sagatavojusi Preiļu bērnu mūzikas skola, galvenajai AA organizatorei — ārstei Martai Veitai — ziedus un apsveikuma vārdus veltīja ārste Lilita no Jelgavas, jubilāri saņēma arī skaistu augļu trauku ar āboliem.

L.Rancāne

Kultūras dzīvā elpa mazā Latvijas pagastā — Turkos

Kultūra Latvijā šobrīd pārdzīvo «gaidīšanas svētkus» — valda neziņa un satraukums, kādu pavērsienu dos gaidāmā teritoriālā reforma un kā šis process ietekmēs kultūras finansēšanu.

Šādā neziņas gaisotnē notika saruna ar Turku pagasta Zundānu tautas nama vadītāju Terēziju Rubeni un Turku tautas nama vadītāju Daigu Barkāni, lai gan šobrīd pārsvarā pār pesimismu ir gandarījums par pasākumiem, kuri izdevušies, un par sava pagasta cilvēkiem, kas kultūras dzīvi atbalsta.

Turku pagastā ir divi klubi, bet abi jāremontē, tāpēc kultūras dzīve pārcēlusies uz Jaunsilavu pamatskolu. Lai arī Terēzijai un Daigai būtu jāvada katrai savs tautas nams, arī daļa pagasta cilvēku uzskata, ka pasākumus jārīko abos pagasta galos, tomēr viņas abas strādā kopā, lielos pasākumus šobrīd rīko «vienā eksemplārā» un pēc principa *«labāk retāk, toties kvalitatīvāk»*. Kultūras darbu iespēju robežās atbalsta arī pagasta padomes priekšsēdētājs Aivars Smelcers un, kā saka Terēzija: *«Mēs šai ziņā esam veiksmīgākais pagasts, jo visos jautājumos pie priekšnieka var iet droši.»*

Pagastā kultūras darba sezona sākas rudenī, un tieši septembris, oktobris ir tie aktīvākie mēneši. Pagājušā gadā sarīkota Miķeļdienas zemnieku balle, pasākums skolotājiem, ko organizēja E.Markote, gada nogalē eglīte bērniem, atpūtas vakars pieaugušajiem, diskotēka un Zvaigznes dienā pensionāru vakars. Šis pasākums bija Daigas kā vakara vadītājas debija, tajā pirmo reizi dziedāja arī sieviešu vokālais ansamblis (vad. B.Šalajeva), un pirmo reizi uzstājās novembrī atjaunotais deju kolektīvs (vad. A.Usārs), kurš vēlāk deju kolektīvu skatē ir ieguvis 3. vietu. Daiga pēc šī vakara atzina, ka pensionāri — tā patiesi ir labākā publika. Šogad Lieldienās notika jauns pasākums, kas iecerēts kā tradīcija — ģimeņu spiets, par kura krustmāti varētu uzskatīt Līvānu 1. vidusskolas mūzikas skolotāju I.Balaško. Spietā piedalījās septiņas dziedošās ģimenes, un šo pasākumu atklāja māsiņas Daiga un Guna Pūcītes. Guna 1996. gadā pirmo reizi pagastu pārstāvēja arī konkursā «Cālis». Ģimeņu spietu atbalstīja uzņēmēji Sergejs Kuzminskis, Aigars Valters, Uldis Ostrovskis, Tālis Ziemelis un Dzintars Daugulis.

Vasarā tiks svinēti Līgo svētki un notiks ikgadējie bērnu svētki, kur muzicēs arī Turku pagasta populārā bērnu grupa «Mēs paši», ko vada Vineta un Māris Elkšņi. Runājot par turpmākajām iecerēm, Terēzija uzsver, ka viss būs atkarīgs no finansēm, un galvenais, — lai *«izdotos noturēt to pašu, kas ir»*. Ideja ir sadarboties ar Preiļu muzeju, Daiga iecerējusi Turku gala bērniem veidot ko līdzīgu estētikas skolai (zīmēšanas, dziedāšanas utml. nodarbības), joprojām pastāv iecere rīkot sadraudzēšanās pasākumus kopā ar Jersiku, Rožupi un Līvāniem. Pagastā veidojas arī sieviešu klubs, kas darbību sāks, iespējams, šī gada beigās. Tā būtu vieta, kur rīkot pārrunas, lekcijas par psiholoģiju, par bērnu audzināšanu, ģimeni u.c., arī rīkot svētkus. Daudz radošu ideju klubam piedāvā I.Smelcere un M.Jakovļeva, viņas izteikušas domu, ka arī Turku galā varētu darboties kluba grupa.

Nākamajā darba sezonā Terēzija un Daiga vairāk plāno strādāt tieši ar ģimenēm, un abas izsaka vēlēšanos, lai vairāk cilvēku nāktu uz pasākumiem. Ir pagasta autobuss, kas pat no tālākajām vietām cilvēkus uz sarīkojumiem atved un arī aizved mājās, tāpēc viss atkarīgs no pašu vēlēšanās. *«Ja sāk īgņoties, tas pāriet no paaudzes paaudzē,»* saka Terēzija, kura kultūras jomā darbojas jau 15 gadus. Tagad viņa ir priecīga, ka var strādāt kopā ar Daigu, kura uzņēmusies pasākumu noformēšanas darbus.

Vēl Terēzija saka, ka *«pagastā ir fantastiski puiši, — brāļi Kirilovi, brāļi Cērmenieki, A.Freimanis, V.Voitiņš, D.Māsāns, N.Silavs, V.Vilcāns, R.Rubens u.c. — dziedātāji, dancotāji un aktieri, kas uz skatuves var nospēlēt visas lomas, ko tik vajag. Ļoti atsaucīgi ir arī diskotēkas puiši — D.Kalniņš, I.Puriškevičs, J.Jakovļevs, S.Kirilovs. Šoreiz kopā ar draugiem viņi izdomājuši brīvā dabā ierīkot vietu, kur rīkot balles, jo brīvdabas estrādes pagastam nav. Kādreiz Līgo svētkus svinēja Turkos pilskalnā, bet tur ir lielas problēmas ar elektrību.*

Kultūras darba atbalstītāju vidū ir arī pastniece R.Bernāne, I.Babre, kas sašuj pasākumiem vajadzīgos tērpus, u.c. Pagastā ir arī leģendārs Salatētis, kurš ļoti patīk bērniem un kurš ikdienā ir vienkārši pagastvecis A.Smelcers.»

«Tie, kas atbrauc no citurienes, ievēro, ka pagastā dažādas paaudzes ballējas kopā, nekautrējoties viena no otras,» stāsta Terēzija un Daiga. *«Nāk ģimenes ar bērniem, un tas nav nekas sliks, jo tāpat bērni uz visām mājas viesībām ir gājuši līdzi, un balle, — tās ir vienas īsti lielas viesības. Pilsētās šai ziņā, šķiet, ir pārprasts «smalkais tonis».»*

Saruna ar Turku pagasta kultūras dzīves vadītājām notika nedēļu pirms rajona kultūras darbinieku gaidāmās tikšanās ar Kultūras ministrijas pārstāvjiem. *«Mēs vēlamies viņiem pateikt,»* sacīja Terēzija, *«ka teritoriālās apvienošanās gadījumā nedrīkst aizmirst mazos Latvijas pagastus un izņīcināt pašdarbību. Viņi tur, Rīgā, no saviem augstumiem varbūt pat neapzinās, ka daudzko virza tieši no šejienes, ka tie, kas darbojas, arī rada to savdabīgo gaisotni. Daudzi tagad saka, — jāiet uz vakariem, kas vēl ir, jo vēlāk mēs nekur vairs netiksim. Lauku cilvēkiem tomēr ir distance pret pilsētu, un uz pilsētu viņi arī neizbraukās.» «Citreiz iedomājos,»* saka Daiga, *«ka mūsu pagasts — mēs tomēr esam kā viena ģimene. Tad pēkšņi kāds atnāk un pārcērt kā ar cirvi — jūs uz to pusi, jūs uz šito. Ļoti nežēlīgi tas šķiet...»*

Daina Kursīte

LAPPUSE LAUKSAIMNIEKIEM

● Par mežizstrādes problēmām diskutēja (no kreisās) Juris Briedis, Jānis Kupris, Uldis Maskovskis, Silvija Dreihere un Jevģēnijs Geveilers.

Zemnieki spriež par mežizstrādi

Rajona lauksaimniecības konsultāciju birojā pēc tā vadītājas Silvijas Dreijeres iniciatīvas notika saruna par zemnieku mežizstrādes kooperatīva izveidošanu. Piedalījās mežu īpašnieki no Krāslavas un Daugavpils rajona — zemnieku saimniecību «Medņi» un «Muižnieki» īpašnieki Pēteris Koroševskis un Valērijs Drozdovs, Daugavpils rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja priekšnieka vietnieks Jevģēnijs Geveilers, Uldis Maskovskis, kurš ir Latvijas Mežu asociācijas padomes loceklis, zemnieku saimniecības «Avotiņi» īpašnieks Juris Briedis, kā arī mūsu rajona Galēnu pagasta zemnieki Jānis Kupris un Aldis Meikulāns.

Diskusija ilga divas stundas. Ne kaimiņi, ne mājnieki neslēpa savas intereses un problēmas. Mūsu un citos rajonos ir tā, ka no sava īpašuma — meža zemnieks iegūst vismazāk, bet lielākā peļņa ir firmām, kuras kokmateriālus eksportē, un starpniekiem, kuri kokmateriālus un zāģmateriālus iepērk no zemnieku saimniecībām. Par vienu kubikmetru apaļkoka kluču zemnieks saņem tikai Ls 15. Uzņēmīgākie cilvēki laukos mēģina veidot savas nelielas kokzāģētavas, bet, lai sagatavotu eksportam piemērotu materiālu, vajag labu tehniku, kvalificētus strādniekus.

Sanāksmes dalībnieki bija vienisprātis — var strīdēties par principiem, ko veidot — kooperatīvu, apvienību vai SIA, taču tam jābūt tādam saimnieciskam uzņēmumam, kas sekmē problēmas risināšanu katrā pagastā, kas veicina kvalitatīvu mežizstrādi un ieiešanu kokmateriālu tirgū par labu mežu īpašniekiem. Daži zemnieki, ja viņi arī izveidos kooperatīvu, situāciju kokmateriālu tirgū neizmainīs. Pat viena rajona visi zemnieki nebūs spējīgi konkurēt ar spēcīgām kokmateriālu eksportfirmām, kādas jau ir izveidojušās Latvijā.

Kāpēc iniciatīvu šai sarunai uzņēmās mūsu rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja vadītāja Silvija Dreijere? Pildot šo amatu, viņa jau ir saskārusies ar šo problēmu. Kam citam zemnieks izsūdzēs savas bēdas, ja ne lauksaimniecības speciālistam, un arī tāpēc, ka viņas vecāku zemnieku saimniecības «Gribolva» konsultants — zviedru fermeris Boria Nilsons ir izstrādājis reģionālās mežizstrādes projektu, lai zemnieki izviedotu kooperatīvu. Ar savu projektu tuvākajā laikā viņš iepazīstinās Galēnu pagasta un visus citus ieinteresētos zemniekus.

Kaimiņi stāstīja par savām iecerēm. Gan Krāslavas, gan Daugavpils puses mežu īpašnieki jau veic organizatoriskus pasākumus, lai veidotu kooperatīvu, sabiedrību vai apvienību, ar kuras starpniecību zemnieks varēs slēgt līgumus par mežizstrādi, kokmateriālu piegādēm firmām, iespējams — arī par meža atjaunošanu, bet perspektīvā varēs domāt pat par sava kokapstrādes uzņēmuma dibināšanu.

A.Iļjina
J.Silicka foto

Ezeru apsaimniekošana pagasta kasi nepapildina

Rušonas pagastā ir 26 ezeri, 17 no tiem — lieli, ar kopējo platību 3189,2 hektāri. Oficiāli par publiskajiem atzīti Bicānu, Feimaņu un Rušonas ezeri. Deviņos: Eikša, Zolvas, Jašezerā, Kategrades, Kaučerā, Lielajā Kurtošā, Lielajā Solkā, Mazajā Solkā, Salmejā zvejas tiesības pieder valstij. Īpašuma tiesības 8 hektāru platībā atgūtas uz Jašas, bet 4 hektāru platībā — uz Aleksandrovas ezera. Pārējie ezeri ir valsts īpašums, kas nodots Rušonas pagasta pārziņā.

Kā notiek ezeru apsaimniekošana, kāds no tā ieguvums ir pašvaldībai? Rušonas pagasta padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns stāsta:

— Ja vērtēt no ekonomiskā viedokļa, ezeri vietējā budžeta ieņēmumus daudz nepapildina. Valstī ir izveidota Zivsaimniecības pārvalde, kas pašvaldībām nosūta instrukcijas par ezeru apsaimniekošanu, nosaka limitus sezonas atļauju izsniegšanai zivju nozvejai ar tīkliem un murdiem, seko, lai lielākā ieņēmumu daļa nonāktu Zivsaimniecības pārvaldes rīcībā. Pagājušajā gadā par atļaujām, ko izsniedzām zivju nozvejai ar tīkliem un murdiem, ieņēmumi bija Ls 358. Pašvaldības budžetā palika 30 procenti. Tā ir pārāk maza nauda, lai apsaimniekotu tik lielas ezeru platības, atjaunotu zivju resursus.

Esam domājuši, kā pašvaldība varētu piedalīties zivju rūpnieciskās nozvejas organizēšanā. No zivsaimniecības pārvaldes šādu atļauju varētu saņemt. Bet atkal nauda.... Lai iegādātos tīklus un laivas, vajadzīgi vismaz Ls 10000, kuru budžetā nav. Arī starp pagasta cilvēkiem nav tādu, kuri varētu ieguldīt savu kapitālu, bet atsevišķu firmu piedāvājumi nav nopietni. Daudzi grib tikai zvejot, taču nav tādu, kuri būtu gatavi arī atjaunot zivju resursus. Ceru, ka vietējie zemnieki tomēr kļūs uzņēmīgāki, piemēram, izveidos kooperatīvu rūpnieciskai zivju nozvejai. Ja valstī veidosies normāla kredītpolitika, tas varētu izdoties.

Ezeros ir sapropelis, ko varētu izmantot zemju uzlabošanai, bet tā ieguve prasa lielus izdevumus. Kā liecina rajona pieredze, tam nav noieta.

Reālākais bizness, kas varētu attīstīties Rušonā, ir tūrisms. Īpaši tajās zemnieku saimniecībās, kur īpašumi ir ezeru tuvumā. Diemžēl Rušonas pagasta cilvēku lielākā daļa paradusi nodarboties tikai ar naturālo saimniecību, lai ģimenei saražotu pārtiku. Lauku sētas būvētas tradicionālajā sīkzemnieka stilā, kur ir mājoklis ģimenei, bet nav komforta atpūtniekiem. Lai to radītu, jāiegulda līdzekļi, kuru zemniekam nav. Pašlaik ir tikai divi iespējamie tūrisma objekti. Protams, ja neskaita Zolvas ezera atpūtas bāzi, kas pieder akciju sabiedrībai «Preiļu siers», un starpsaimniecību celtniecības organizācijas ūdensslēpošanas bāzi.

Pie mūsu ezeriem arī šovasar, acīmredzot, sagaidāms liels atpūtnieku un zvejnieku pieplūdums. Un atkal būs problēmas vietējiem zemniekiem, jo tūristi bieži vien izbradā tīrumus, lauž kokus, atstāj aiz sevis pudeļu lauskas, pārtikas atkritumus un papīrus. Bet neapmierināti, izrādās, ir arī atpūtnieki, jo viņi ezera krastā gribot «izlādēties»... Kā rast kompromisu?

Ja gribat atpūsties ezera krastā, painteresējieties, kam pieder īpašums, palūdziet atļauju. Esmu pārliecināts, ka vietējie zemnieki to neliegs. Oficiāli atļautā teritorija, kur bez ierobežojumiem var uzturēties makšķernieki un atpūtnieki, ir 10 metri no ezera krasta. Protams, arī ūdens. Transporta līdzekļi var pārvietoties pa ceļiem, kuri kartē atzīmēti kā piebraucamie. Domāju, ka Rušonas pagasta cilvēki šovasar ļaus piebraukt pie ezera pilsētniekiem, ja viņi tos netraucēs, uzvedīsies pieklājīgi, nepiesārņos ezeru, tā piekrasti, tīrumus.

A.Soldāna stāstīto pierakstīja
A.Iļjina

Vai jauno zemnieku klubs darbosies arī mūsu rajonā?

«Novadnieka» redakcija saņēma vēstuli no Latvijas Jauno zemnieku kluba (JZK) darbības koordinācijas centra, kas atrodas Rīgā. Vēstulē teikts:

«JZK nodibinājās 1991. gada aprīlī. Kluba biedri ir vecumā no 16 līdz 35 gadiem. Lielākā daļa no tiem ir zemnieki, zemnieku bērni. Liela nozīme kluba aktīvā darbībā ir bijusi lauksaimniecības mācību iestāžu audzēkņiem un studentiem. Pašreiz Jauno zemnieku klubi darbojas 13 republikas rajonos. Tas, ka daļā rajonu JZK vairs nav aktīvi, vairāk saistīts ne tik ar ideju trūkumu, cik ar kopējo ekonomisko situāciju un pasivitāti.

Kluba darbības gada pasākumu plāns ir ciklisks (aprīlis — aprīlis). Pasākumus organizē rajona klubi. Piemēram, šogad Ziemas sporta spēles organizēja Alūksnes JZK, bet 7. kongresu — Ogres JZK. Notiek ūdenstūrisma sacensības, lauksaimniecības konkurss, vasaras sporta spēles, sporta spēles telpās un Jaungada balle. Kluba padome un valde vienmēr ir atbalstījusi idejas un pasākumus, kuriem ir gan izglītojošā, gan atpūtas nozīme.

Kopš 1993. gada jūlija JZK ir Eiropas Jauno zemnieku klubu un Mazpulku komitejas dalīborganizācija. Šajā komitejā ir 25 dalīborganizācijas, kuras pārstāv visus Eiropas ģeogrāfiskos reģionus. Latviju komitejā pārstāv arī Latvijas Mazpulku organizācija. Ko tas dod klubam un tā biedriem? Tā ir iespēja iepazīties ar citu valstu lauku jaunatnes organizāciju darbu, metodēm, pasākumiem, iespējām salīdzināt, novērtēt, dod zināšanu pieredzi un motivāciju kopējā organizācijas darbā. Katru gadu organizē trīs seminārus. Pavasara seminārs notiek Eiropas jaunatnes centrā Strasbūrā (Francijā), rudens semināri notiek kādā no dalībvalstīm. Parasti seminātos tiek apspriesti aktuāli jautājumi, piemēram, bezdarbs laukos, lauku jaunatnes organizācijas nozīme, publiskās (sabiedriskās) attiecības, apkārtējā vide un lauksaimniecība, veselīgs dzīvesveids u.c. Gada pasākums ir Ģenerālā Asambleja, kura notiek kādā no dalībvalstīm.

Šogad Eiropas JZK un Mazpulku komiteja atzīmēs 40 gadu jubileju. Svinības notiks Vācijā.

Latvijas Jauno zemnieku klubs ir piedalījies starptautisku pasākumu organizēšanā. 1994. gadā Latvijā notika apmācību seminārs Austrumeiropas valstu lauku jaunatnes organizāciju vadītājiem un biedriem, bet 1995. gada novembrī JZK Rīgā organizēja konferenci «Lauku jaunatnes loma lauku attīstībā».

Jauno zemnieku kluba biedru vidū ļoti populāras ir starptautiskas programmas, kuru pamatā ir nedēļas apmaiņas braucieni uz konkrētu sadarbības valsti. Kopš 1993. gada ir sadarbība ar Šveices lauku jaunatnes organizāciju, kuras ietvaros notiek delegāciju apmaiņas. Kluba biedri ir bijuši Vācijā un Dānijā, bet Austrijas lauku jaunatnes organizācijas pārstāvji ir iepazinušies ar Latviju. Šie braucieni lauku jauniešiem dod iespēju iepazīties ar citu valstu kultūru, tradīcijām, lauksaimniecību, iegūt jaunus draugus un gūt jaunus iespaidus. Apmaiņas programmās piedalās rajonu aktīvākie biedri. JZK izveidošanu un darbību allaž ir atbalstījuši rajonu lauksaimniecības konsultāciju biroji.»

Šī vēstule rakstīta, lai Jauno zemnieku kluba izveidošanu un darbību veicinātu arī mūsu rajonā, lai ieinteresētu lauku jauniešus būt aktīvākiem, iesaistīties dažādās lauku, un ne tikai, organizācijās. Jo tā ir lieliska iespēja iepazīties ar citu valstu lauku jaunatni, lietderīgi pavadīt brīvo laiku, iegūt zināšanas.

Rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja vadītāja Silvija Dreijere par iespēju izveidot vai, precīzāk sakot, — atjaunot rajona JZK sacīja:

— Esmu par to domājusi. Mūsu rajona laukos ir daudz jaunu zemnieku, zemnieku bērnu, kurus vajag mudināt iesaistīties organizācijā, kas domāta tieši viņiem. Tā, protams, ir brīvprātīga lieta, taču es ceru, ka lauku jaunieši, inteliģence un zemnieku bērni, kuri perspektīvā apgūs lauksaimniecīskās profesijas, arī paši grib izrauties no inertuma, kas valda laukos.

Uzskatu, ka Jauno zemnieku kluba (pirms dažiem gadiem tas tika veidots) darbība mūsu rajonā apsīka tādēļ, ka klubā apvienojās tikai daži cilvēki. Tie bija Latvijas Lauksaimniecības universitātes studenti, kuriem, iestājoties klubā, radās iespēja aizbraukt stažēties uz ārzemēm. Bet pārsvarā vajadzēja notikt vietējā līmeņa aktivitātēm. Jauno zemnieku kluba pasākumu programma, ieskaitot izglītojošo, kultūras un sporta pasākumus, ir plaša.

Es ceru, ka mūsu rajona jaunie zemnieki, lauku inteliģence, zemnieku bērni paši kļūs par aktīviem kluba veidotājiem. Tuvākajā laikā aicināsim viņus uz rajona JZK dibināšanas sanāksmi.

A.Iļjina

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTA INFORMĀCIJA

Par prasībām EKA čeka noformēšanai, lai saņemtu akcīzes nodokļa atmaksu

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 405 (22.10.96.) «Kārtība, kādā lauksaimniecības produkcijas ražotājiem atmaksājams akcīzes nodoklis par dīzeļdegvielu» akcīzes nodoklis lauksaimniecības produkcijas ražotājiem par 1997. gada I pusgadu un 1996. gada II pusgadu tiks atmaksāts līdz 20. augustam, ja lauksaimnieciskās produkcijas ražotājs no 20. jūnija līdz 20. jūlijam ieradīsies nodokļu inspekcijā Preiļos, Raiņa bulvārī 24, 201. kabinetā un aizpildīs speciālas formas iesniegumu. Līdzi jābūt elektroniskā kases aparāta (EKA) čekiem vai stingrās uzskaites preču pavadzīmei — rēķinam un bankas apmaksas dokumentiem, kas apliecina dīzeļdegvielas iegādi.

Dīzeļdegvielas akcīzes nodoklis tiek atmaksāts tikai tad, ja dīzeļdegviela iegādāta no uzņēmumiem (uzņēmējsabiedrībām), kurām ir izsniegta speciāla licence dīzeļdegvielas mazumtirdzniecībai vai vairumtirdzniecībai.

Mūsu rajonā šādas uzņēmējsabiedrības, kurām ir licences uz 01.01.97. vairumtirdzniecībai, ir: SIA «RNS-D» (Līvāni), SIA «Impoileks» (Līvāni), SIA «Azurg» (Preiļi); mazumtirdzniecībai uz 01.01.97.: SIA «Azurg» (Preiļi), SIA «RBKK» (Preiļi), «Avin-SIA» (Preiļi), IU «Lira» (Līvāni), Jēkabpils naftas bāzes DUS (Līvāni), z.s. «Vairogs» (Galēnu pagasts), SIA «Sporta veterānu klubs» (Pelēču pagasts), SIA «Inkomi-D» (Aglonas stacija), IU «Alan» (Aglonas pagasts), KS «Arpa» (Aglonas pagasts).

Uz EKA čeka obligāti, sākot jau ar 01.08.96., ir jābūt dīzeļdegvielas pircēja nosaukumam un pārējiem rekvizītiem (daudzumam, cenai, summai, PVN, kopsummai).

Ja EKA čekā visa šī informācija nav norādīta, tad pircējam — juridiskai personai klāt pie čeka bija jānoformē arī stingrās uzskaites kvīts, ja pirkuma summa bija līdz Ls 50. Ja pirkuma summa pārsniedz Ls 50, tad firmai — pārdevējam uz pircēja pieprasījumu bija jādod klāt pie EKA čeka vēl arī stingrās uzskaites kvīts, ja EKA čekā nebija visa vajadzīgā informācija.

Ja EKA čekā bija visa nepieciešamā informācija, izņemot pircēja nosaukumu, tad šis rekvizīts čekā bija jāieraksta DUS operatoram pašrocīgi čeka virsrakstā paredzētajās brīvajās rindās vai arī EKA čeka otrā pusē jāuzliek speciāls spiedogs ar uzņēmuma — pārdevēja rekvizītiem un speciāli paredzētām brīvām ailēm pircēja nosaukuma ierakstīšanai un to patiesumu apliecinājumam ar DUS operatora parakstu.

Lūdzam personas, kas nāks formēt akcīzes nodokļa atmaksu, pievērst uzmanību, vai jūsu rīcībā esošie dokumenti atbilst iepriekšminētajām prasībām, lai neradītu lieku spriedzi šajā jau tā saspringtajā un noslogotajā nodokļu inspekcijas darba periodā.

M.Smirnova,
VID Preiļu rajona nodaļas direktora vietniece

SPORTS

Tuvojas pieaugušo lielā sporta svētki

Laikraksta lasītājiem un, protams, rajona sportistiem ar gandarījumu gribu paziņot, ka Latgales novada 3. sporta spēles notiks Preiļos šī gada 14. un 15. jūnijā. Vienlaicīgi, 14. jūnijā, risināsies arī Preiļu rajona spartakiādes sacensības vieglatlētikā. Tajās uzrādītie rezultāti kļūs par garantu sportistu startam Latvijas Trīszvaigžņu spēlēs Kandavā no 1. līdz 3. augustam.

Ļoti ceru, ka rajona sportistu atsaucība būs liela, un Latgales novada sporta spēlēs līdzjutēji redzēs patiešām spožākās rajona sporta zvaigznes. Aicinu visus nopietni gatavoties un piedalīties šajās sacensībās. Interesentus gribu iepazīstināt ar sacensību programmu.

Sacensības risināsies basketbolā, volejbolā un futbolā, dambretē, galda tenisā, ložu šaušanā, novusā un svaru bumbas celšanā. Šajos sporta veidos Preiļu rajonu pārstāvēs spēcīgākās rajona komandu izlases, kuru sastāvu komplektēs vecākie treneri. Labprāt gaidīsim arī pašu sportistu piedāvājumus.

Vieglatlētikā ir iespēja startēt ikvienam rajona iedzīvotājam. Šīs sacensības notiks tikai 14. jūnijā trīs vecuma grupās.

Vīrieši: 1. grupa — 16-39 g.; 2. grupa — 40-45 g.; 3. grupa — 55 g. un vecāki.

Sievietes: 1. grupa — 16-34 g.; 2. grupa — 35-49 g.; 3. grupa — 50 g. un vecākas.

Katrs dalībnieks drīkst startēt divās disciplīnās un stafetes skrējienā.

Programma:

1. un 2. grupā vīriešiem — 100, 400, 800, 5000, 1500 metru skrējiens un 4 x 100 m stafete, trīssoļlēkšana, augstlēkšana, tāllēkšana, lode, disks, šķēps, 5 km soļošana.

3. grupā vīriešiem — 100, 400, 1500 metru skrējiens, augstlēkšana, tāllēkšana, lode, disks, šķēps, 5 km soļošana.

1. un 2. grupā sievietēm — 100, 400, 800, 3000 metru skrējiens un 3 km soļošana, 4 x 100 m stafete, augstlēkšana, tāllēkšana, trīssoļlēkšana, lode, disks, šķēps.

3. grupā sievietēm — 100, 400, 800 metru skrējiens, augstlēkšana, tāllēkšana, lode, disks, šķēps.

Pirmo triju vietu ieguvēji tiks apbalvoti ar diplomiem un medaļām.

Sporta veterānu sacensību labāko rezultātu uzrādītāji izcīnīs tiesības pārstāvēt Preiļu rajonu Latvijas sporta veterānu 34. sporta spēlēs, kas no 28. līdz 30. jūnijam notiks Liepājas rajona Aizputē.

Par Trīszvaigžņu sporta spēlēm

Kandavā notika Latvijas novadu atbildīgo sporta darbinieku seminārs. Saņēmām informāciju par to, kā tiek plānotas Trīszvaigžņu sporta spēles, kas notiks Kandavā no 1. līdz 3. augustam.

Sacensībās piedalīsies Latvijas novadu un Rīgas, kā arī ārzemēs dzīvojošie latviešu sportisti un komandas. Sportistu piederību attiecīgajam novadam vai Rīgai nosaka viņa dzīvesvietas reģistrācija vai dzimšanas vieta.

Sacensības notiks basketbolā, futbolā, galda tenisā, ložu šaušanā, novusā, orientēšanās, peldēšanā, stenda šaušanā, svaru bumbas celšanā, vieglatlētikā, virves vilkšanā un volejbolā. Vieglatlētikā sacensību dalībnieki tiks sadalīti trijās vecuma grupās (tāpat ka Latgales novada sporta spēlēs).

Paredzams, ka Trīszvaigžņu sporta spēlēs piedalīsies 250-300 Latgales novada spēcīgākie sportisti. Gribu mierināt tos, kuru uzrādītie rezultāti neļaus iekļauties izlases sastāvā. Nolikums paredz, ka Trīszvaigšņu sporta spēlēs individuāli var piedalīties ikviens Latvijas iedzīvotājs. Šiem sportistiem vajadzēs pašiem sevi nodrošināt finansiāli un par piedalīšanos ziņot līdz 20. jūlijam pa telefonu 22481 vai 22649.

Organizatori ir nopietni domājuši par sacensību norisi, apstiprināti sacensību tiesneši. Galvenā tiesneša pienākumus veiks kandavnieks Juris Fomins. Sacensību orgkomitejas vadību uzņēmās pilsētas mērs Dainis Rozenfelds. Daudz tiek domāts par sportistu izmitināšanu un ēdināšanu. Latgales novada komandai jau atvēlēta Kandavas internātskolas ēka. Būs arī kultūras programma. Tās režisors — Valdis Lūriņš.

Par rajona spartakiādi

Pietiekami kuplā skaitā risinājās rajona spartakiādes sacensības basketbolā, kas notika 10. maijā Preiļos. Piedalījās 6 vīriešu un 5 sieviešu komandas. Gan vīriešu, gan sieviešu konkurencē uzvarētāju godā ir Līvānu pilsētas, Preiļu pilsētas un Riebiņu pagasta komandas. Mazdrusciņ veiksmes pietrūka Rožupes pagasta komandām. Apbrīnojama ir šī pagasta sportistu aktivitāte — vienmēr kuplā skaitā un ne ar sliktiem rezultātiem! Drosmīgi sevi sacensībām pieteica Aglonas pagasta sieviešu komanda.

Rajona pieaugušo spartakiāde izgājusi finiša taisnē. Palikušas tikai sacensības trīs sporta veidos — futbolā (31. maijā), vieglatlētikā (14. jūnijā) un vadošo darbinieku sacensības, kas arī notiks 14. jūnijā. Tad arī kļūs zināmi rajona spartakiādes uzvarētāji.

Dz.Šmukste,
rajona sporta dzīves koordinatore

Atjaunosim sporta tūrisma tradīcijas mūsu rajonā!

No 18. līdz 20. aprīlim Rudzātu vidusskolas sporta tūrisma komanda devās uz Rīgu, lai mērotos spēkiem ar sāncenšiem no visas Latvijas.

18. aprīlī Vecāķos notika Rīgas pilsētas atklātās sacensības tūrisma rallijā, kurās bez rīdziniekiem piedalījās Bauskas rajona Misas vidusskolas, Saldus rajona Druvas vidusskolas, Jelgavas pilsētas un Rudzātu vidusskolas komandas. Rudzātiešu jaunākā grupa ierindojās 3. vietā, bet vidējā grupa — 2. vietā.

19. un 20. aprīlī notika Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas atklātās sacensības tūrisma tehnikā telpās. Rudzātu tūristi šajās sacensībās vidējā grupā izcīnīja 1. vietu, bet jaunākajā grupā — 2. vietu. Vienlaicīgi risinājās arī Latvijas jaunatnes individuālais čempionāts tūrisma tehnikā telpās. Pirmajā sešiniekā iekļuva Dace Laugale, Igors Detkovs, Kristīne Zubova, Diāna Gribonika. Bet bronzas medaļas vidējā grupā izcīnīja Ilze Pintāne, jaunākajā grupā — Liene Pintāne. Jāpiebilst, ka šinīs sacensībās bija ļoti kupls dalībnieku skaits, jo piedalījās republikas visas spēcīgākās komandas.

Gribu informēt, ka pēc zināma juku perioda, kad Latvijas jaunatnes tūrisma centrs atteicās no sacensību rīkošanas, to mēģināja darīt jaunatnes tūrisma apvienība (JATA), kurai tas arī īsti neizdevās. Tāpēc pagājušajā gadā sapulcējās to skolu pārstāvji, kurās bija ilgas un noturīgas sporta tūrisma tradīcijas, un tika nodibināta Latvijas Jaunatnes sporta tūrisma federācija (LJSTF), kura pašlaik ir uzņēmusies sacensību organizēšanu.

No 15. līdz 18. jūnijam Gulbenes rajona Lejasciemā LJSTF rīko Latvijas jaunatnes čempionātu tūrismā. Sacensību programmā būs individuālās un komandas sacensības tūrisma tehnikā un komandu sacensības tūrisma rallijā. Sacensības notiks A klasē (meistarības) un B klasē (masu). B klasē sacensības būs ļoti vienkāršas, tajās var piedalīties bez speciālas gatavošanās.

No 25. līdz 28. septembrim Rudzātos notiks Latvijas 51. Skolēnu sporta spēļu finālsacensības tūrismā.

Vēl LJSTF sadarbībā ar citām jaunatnes sporta organizācijām un LR zemessardzi rīko pārgājienu ciklu «Pretī pavasarim», «Zaļo vasara», «Zelta rudens», «Baltā ziema», veltītu Latvijas valsts dibināšanas 80. gadadienai, aprakstu konkursu.

19. oktobrī federācija sadarbībā ar zemessardzi rīko jauno topogrāfu sacensības.

Aicinu atjaunot sporta tūrisma tradīcijas skolās, jo mūsu rajonā ar to taču nodarbojās daudzās skolās. Citur Latvijā, sevišķi Kurzemē un Zemgalē, pēc neliela pārtraukuma sporta tūrisma pulciņi ir atjaunoti gandrīz visās skolās, kurās ar to agrāk nodarbojās. Sporta tūrisms ir ne tikai sacensības, ne tikai daudzu lietišķu iemaņu apgūšana, bet arī lieliska iespēja iepazīt savu novadu un baudīt romantiku pie ugunskura.

Jānis Pintāns,
Rudzātu vidusskolas sporta tūrisma pulciņa vadītājs, Latvijas Jaunatnes sporta tūrisma federācijas valdes loceklis

Mani mīļie draudziņi, man jau pieci gadiņi!

● «Cālis» svin savu piecgadi.

Visi mazuļi ar nepacietību, ar lielu prieku gaida savu dzimšanas dienu, kura atnāk ar lielu torti, ar spožām sveču liesmiņām. Arī Līvānu bērnu jaunrades nama vokālajam ansamblim «Cālis» beidzot sagaidīta jubileja. Apaļi pieci gadi! Svētki arī tā vadītājai Skaidrītei Bulmeisterei.

«Dziedot dzimis, dziedot audzis, dziedot pulcinājis draugus.» Tiešām, izdziedāts tik daudz dziesmu. Vairākas ir tā saucamās «cāļa mīļdziesmiņas». Un tā, katram «cālēnam» izdziedot pa notiņai, izveidojies skanīgs «cālēnu» koris.

Jubilejas vadītāja I.Kulitāne aicināja izsekot «Cāļa» vēsturi. Pirmie četri mazie dziedātgribētāji, pēc tam — 21. Līdz pat šim laikam «Cālim» uzticīgas palikušas septiņas dziedātājas. Trešajā pastāvēšanas gadā dziedošo «cāļu» pulciņš izauga līdz 39. «Cālēni» dziedāja vietējos koncertos, piedalījās tradicionālajā konkursā «Ko tu proti?», kurā ieguva tiesības dziedāt konkursa finālā Rīgā.

Bērni pirmo reizi dziedāja Latviešu biedrības namā Zelta zālē, iegūstot otrās pakāpes laureāta diplomu. Kā pateicības balva par neatlaidību, izturību, par skanīgo dziedāšanu «Cāļa» bērniem tika organizēts brauciens uz festivālu «Saules lietus Latgalē». Un tā, neatlaidīgs, grūts, bet skanīgs un skaists darbs visus piecus gadus. Šajā laikā radās sadarbība ar grupu «Jancis», kura arī jubilejas koncertā gādāja par muzikālo pavadījumu.

Jubilejas sarīkojumā skanēja dziesmas, kas dziedātas mēģinājumos, koncertos, konkursos un vienkārši savam un dziesmas priekam. Sumināti tika gan pašreizējie, gan iepriekšējo gadu dziedātāji. Svētku koncerta laikā bērnu ansamblim — «lielajam cālim» tika piešķirts jauns nosaukums — «Spurgaliņas» par godu ansambļa mīļākajai dziesmai «Spurgaliņas».

Šajos svētkos atzinīgus vārdus saņēma gan bērnu vokālā ansambļa «Cālis» vadītāja S.Bulmeistere, gan koncertmeistares G.Jančevska un E.Tenisa, gan pirmā ansambļa vadītāja M.Rimša. Jubilārs apsveikumus saņēma no Līvānu 1. vidusskolas, Laiminas skolas, mūzikas skolas, kultūras nama un citiem, — ziedus, balvas, tortes, sirsnīgus vārdus turpmākajam darbam.

Mīļš paldies šī pasākuma atbalstītājiem un sponsoriem: Līvānu domei, a/s «Līvānu stikls», «Daugulis un Co», Līvānu 1. vidusskolai, kā arī ansambļa «Cālis» bērnu vecākiem, visiem, kas deva savu artavu šī dziesmotā pasākuma organizēšanā.

M.Vilcāne,
Līvānu bērnu un jauniešu centra metodiķe

Par vīngliemežu ievākšanas kārtību

Šogad, tāpat kā iepriekšējos gados, maijā darbu sāks firmas, kas nodarbojas ar vīngliemežu uzpirkšanu un eksportu, jo vīngliemežu ievākšana Latvijā ir atļauta.

Vīngliemežu ievākšana notiek noteiktās vietās un noteikta limita ietvaros. Šogad ar vīngliemežu ievākšanu varēs nodarboties Jēkabpils rajonā.

Šinī sakarībā Daugavpils reģionālā vides pārvalde brīdina, ka vīngliemežu ievākšana Preiļu rajona teritorijā nav atļauta.

V.Dzenis,
Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Preiļu daļas inspektors

Preiļu pilsētas noteikumi par kārtību atpūtas sarīkojumos bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem

1. Sarīkojuma apmeklētājiem aizliegts:
— apmeklēt pasākumu reibuma stāvoklī,
— atrasties virsdrēbēs telpās, kur notiek pasākums,
— lietot necenzētus vārdus, kā arī aizskart ar savu uzvedību pasākuma apmeklētājus.
Jāievēro likumu «Par tabakas izstrādājumu ražošanu, realizāciju, reklāmas uz smēķēšanu ierobežošanu».

2. Par šo noteikumu neievērošanu pārkāpēji tiks saukti pie administratīvās atbildības.

3. Telpu īpašniekiem (izīrētājiem), kur notiek pasākumi, un pasākumu organizētājiem:
— jānodrošina garderobe un tajā nodoto virsdrēbju drošība,
— jānodrošina kārtība pasākuma laikā,
— rakstiski jāinformē pašvaldības vai valsts policija par pasākumu norises vietu un laiku (tiek rakstīts iesniegums, uz tā nepieciešams policijas amatpersonas akcepts; akceptēts iesniegums jāuzrāda amatpersonām, kuras pārbauda sarīkojuma norises gaitu, pēc to pieprasījuma),
— ir aizliegta alkohola tirgošana pasākuma vietā un ēkās, kurās notiek sarīkojums (izņēmums var būt slēgtie pasākumi, kuros alkohola tirdzniecība saskaņota ar pilsētas pašvaldību),
— aizliegts rīkot pasākumus telpās, kurās nav atsevišķas tualetes telpas abiem dzimumiem,
— sarīkojumu laiks bērniem līdz 18 gadiem ir līdz 2.00 (izņemot pasākumus, kuros, saskaņojot ar Preiļu pilsētas domi, noteikts cits laiks).

4. Par šo noteikumu neievērošanu telpu īpašnieki (izīrētāji) un pasākumu organizatori tiek saukti pie administratīvās atbildības, kas paredzēta LR APK, Preiļu pilsētas Noteikumos par administratīvo atbildību un Preiļu pilsētas domes lēmumos.

5. Ir jāsaņem Preiļu pilsētas domes atļauja, ja pasākumi notiek uz ielām, parkā vai citās atklātās vietās.

6. Pārkāpumu izskatīšana un soda sankciju piemērošana notiek likumā noteiktajā kārtībā.

7. Noteikumi ir spēkā visā Preiļu pilsētas teritorijā un attiecas uz visām fiziskām un juridiskām personām.

Noteikumi stājas spēkā ar publicēšanas dienu.

V.Ivanovs,
Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs

Teātra svētki Līvānos

«Klauna gailis labi zina, ka viņš visus uzjautrina... Esiet sveicināti teātra svētkos!» Šādas rindas aicināja visus interesentus uz skolēnu teātra svētkiem Līvānu kultūras namā. Bija ieradušies jaunie aktieri no Līvānu 1. vidusskolas (vadītāja I.Meldere), no «Pastariņa» skolas (A.Klauža), pasaku tēlu lomās izteiksmīgi iejutās Līvānu bērnu un jauniešu centra dramatiskā pulciņa audzēknes. Tālāku ceļu uz teātra svētkiem bija mērojuši dramatiskie kolektīvi no Jaunsilavu pamatskolas (vadītāja A.Kakteniece) un Jersikas pamatskolas (A.Greidāne).

Izrādes bija savdabīgas, katrs dramatiskais kolektīvs attēloja sev interesantāko, būtiskāko. Pastariņa skolas dramatiskā kolektīva aktieri Māra un Mikus visus skatītājus domās aizveda uz brīnišķīgo Leiputrijas zemi, savukārt Jaunsilavu aktieri bija izvēlējušies brāļu Grimmu pasaku «Zaldāts un svētais Pēteris», kurā tika skarti morāles jautājumi. Interesantu dialogu risināja Jersikas pamatskolas dramatiskā pulciņa audzēknes uzvedumā «Tēvocis Alberts un trīs māsas».

Mūsdienīgus notikumus stacijā savā uzvedumā atklāja Līvānu 1. vidusskolas jaunie aktieri, attēlojot patiesu mūsu sabiedrībai raksturīgu dzīvi. Izrāžu starplaikā visus muzikāli izklaidēja moderno deju grupas (vadītāja K.Bolotova) un aerobikas pulciņa meiteņu (vadītāja L.Vaivode) uzstāšanās.

Teātra svētki izskanējuši, un katrs apmeklētājs piekritīs manām domām, ka tādā kolektīvā pasākumā ir liels spēks, kas dod ierosmi turpmākajam darbam, ka ir vajadzīgi tādi brīži, kas sagādātu cilvēkiem radošu prieku, iespēju tuvāk iepazīt citam citu, apmainīties domām un mācīties, bet savukārt dramatisko kolektīvu audzēkņiem ir gandarījums par to, ka svētku norisē katrs ir ielicis daliņu no savas mākslas. Paldies dramatisko pulciņu vadītājiem un audzēkņiem par lielo darbu, paldies Līvānu 1. vidusskolas diskžokejiem, kas nodrošināja svētkus ar skanīgu mūziku, paldies arī Turku un Jersikas padomēm, kas sponsorēja šo pasākumu.

M.Vilcāne,
Līvānu bērnu un jauniešu centra metodiķe

Segmateriāls dārzeņiem

Dārzeņu piesegšanai izmanto no propilēna, poliestera vai poliamīda izgatavotu vienkāršu, efektīvu sintētiskās šķiedras segmateriālu. Tam ir dažādi nosaukumi: flizelīns, agrotīkls, Agryl, Lutrasil, yrex, Base UV, Wigofil un citi.

Tas var būt balts, pelēks, melns un citāds. Platuma izmēri var būt sākot no 1,5 līdz 12,75 m un garums no 200 līdz 500 m. Tam var būt dažāda izturība un biezums, ko norāda skaitlis aiz nosaukuma, piemēram, Base UV 17. To izmanto augu nosegšanai, apģērbu šūšanā un celtniecībā — plaisu nosegšanai telpās.

Segmateriāls ļauj ievērojami agrāk uzsākt sēju un stādīšanu, jo aizsargā augus no nelabvēlīgiem laika apstākļiem, kā arī no kaitēkļiem un putniem. Tas laiž cauri mitrumu, apgaismojumu, aizsargā no vēja un no salnām: parastais līdz -2 grādi C, bet biezākais un dubultais segums līdz -5 grādi C. Zem seguma gaisa temperatūra ir par 2-5 grādiem C augstāka nekā virs segas, gaisa mitrums zem segas paaugstinās par 10-20%. Augsnes temperatūra 10 cm dziļumā zem segas ir par 0,5-1 grādu C augstāka nekā neapsegtajā augsnē. Tā kā augsne zem seguma labāk iesilst, izveidojas labāki apstākļi augu augšanai un attīstībai un ražu var iegūt par 1-2 nedēļām ātrāk un tā ir lielāka, ļauj pagarināt sezonu arī rudenī. Gaismas caurlaidība lietošanas laikā samazinās tikai nedaudz. Ja ar segmateriālu rīkojas uzmanīgi, tad tas kalpo 2-4 sezonas. Tas ir ūdens caurlaidīgs un laistīšanu var veikt nenoņemot segumu.

Segmateriālu uz lauka vai dobes izklāj tūlīt pēc sējas vai stādīšanas. Tā tā 1 m^2 materiāla sver tikai 17 g un augi augšanas laikā to paceļ par 10-15 cm, tas jāuzklāj brīvi, nenospriegojot. Seguma galus un sānu malas ik pēc 0,5-1 m pierok vai uzber zemi.

Flizelīnu ieteicams lieto agrajiem galviņkāpostiem, ziedkāpostu, redīsu, salātu un citiem stādījumiem, kā arī gurķu, kabaču un citu siltumprasīgo dārzeņu un dēstu audzēšanai. Sekmīgi to var izmantot zemeņu un agro kartupeļu nosegšanai. Tomēr jāievēro, ka segums aizkavē apputeksnētāju kukaiņu piekļūšanu augiem, tāpēc ziedēšanas laikā segumu noņem vai no sāniem paceļ. Flizelīns labi noder neapkurināmo stikla un plēves seguma siltumnīcu, kā arī steidzināmo loku un sīpolpuķu pārsegšanai.

Blīvākie segmateriāli ar svaru 30 g/m^2 paredzēti augu piesegšanai ziemā, pasargājot tos no kailsala un krasām temperatūras svārstībām. Tos plaši izmanto dekoratīvajā dārzkopībā.

Melno flizelīnu ar blīvumu 60-100 g/m^2 izmanto augsnes mulcēšanai, audzējot gurķus, zemenes un citus augus.

Benita Derilo, Dr. agr.

Televīzijas programma no 17. līdz 23. maijam

Sestdiena, 17. maijs

LATVIJAS TV I

9.00 Hameleonu rotaļas. 374. un 375. sērija.
9.50 Mielasts ar Mārtiņu.
10.10 Beverlihilsa. 83. sērija.
11.00 Laimes spēle.
11.35 Lielā balva.
12.10 Mūzikas ziņas bērniem.
16.00 Kārlis Lielais. 1. sērija.
17.00 Vides vīzijas.
17.30 Multiplikācijas filma.
17.40 Saules zaķis-97.
18.00 Ziņas.
18.10 Ekrāns bērniem.
18.30 Liza. Elizabetes Teilores dzīvesstāsts. 3. sērija.
19.20 Laikmeta pieskāriens.
19.55 Dzīvoklis. 21. sērija.
20.30 Panorāma.
21.05 Projekts Rīgai — 800.
21.20 Vakara intervija.
21.55 Arābijas Lorenss. Mākslas filma. 1. daļa.
23.50 Mūzika atpūtai.
0.10 Kapeņu stāstiņi. 24. sērija.

IGE TV

9.05 Mākslas filma.
10.25 Autorprogrammas.

LATVIJAS TV II

11.00 Dvēsele ikdienā.
11.40 Vai tu zini?
12.10 Franču val. 1. māc. gads. 31. nod.
12.30 Franču val. 2. māc. gads. 30. nod.
12.50 Dialogs. 17. nod.
13.05 TV veikals.
13.35 Kaimiņi. 324. un 325. sērija.
14.25 Jaunā Skabarga.
14.55 Talants Latvijai.
15.55 Kā rīkoties, lai glābtu dzīvību ugunsgrēkā.
16.30 Dzīvīte, dzīvīte...
17.10 Kontrštrihs.
17.30 Visi kopā. 13. un 14. sērija.
18.15 Madrasa — kino pilsēta.
18.40 Pārsēšanās nr. 38.
19.00 Nedēļa novados.
19.20 Skatpunkts.
19.45 Ziņas.
20.00 Programma nedzirdīgajiem.
20.30 Panorāma.
21.00 Pēterburgas noslēpumi. 38. sērija.
22.00 Ziņas.
22.10 Kaķis maisā.
22.40 Ekrāns.
23.05 Džūlija — viss mūžs. 1. sērijas 2. daļa.

LNT

9.00 Kabom-Kazom.
9.30 Multiplikācijas filma.
10.00 Melrouspleisa. 17. sērija.
10.50 Ekstra mūzikas izlase.
11.20 LNT mūzikas stunda.
12.05 Starpbrīdis.
12.25 Impērijas Venēra. Mākslas filma.
14.45 Hallo, garāža!
15.00 Modes ziņas.
15.15 Savanna. 19. sērija.
16.00 Latvenergo skolēns '97.
16.30 Garāža.
16.55 No zvana līdz zvanam.
17.15 Maniaks.
17.30 Dziesma manai paaudzei.
18.00 Melrouspleisa. 18. sērija.
19.00 Brīnumu lauks.
20.00 LNT ziņas.
20.35 Krievijas NTV ziņas.
21.05 Savanna. 20. sērija.
22.05 Modes ziņas.
22.15 Četras istabas. Mākslas filma.
0.20 Krievijas NTV ziņas.
0.50 Ekstra mūzikas izlase.

Svētdiena, 18. maijs

LATVIJAS TV I

9.00 Hameleonu rotaļas. 376., 377. un 378. sērija.
10.10 Interneta parks.
10.30 Bruģa bumba.
10.45 Namdaris.
11.05 Vernisāža.
11.35 Fragmenti no operas Traviata.
12.15 Bērka likums. 22. sērija.
15.55 NBA meistarsacīkstes.
17.25 Latviešu kino meistari.
17.45 Saules zaķis-97.
18.00 Ziņas.
18.10 Ekrāns bērniem.
18.30 Dzīve kā spēle.
19.00 Ugunī dzimusī. 2. sērija.
19.55 Dzīvoklis. 22. sērija.
20.30 Panorāma.
21.05 Kārlis Lielais. 2. sērija.
22.05 Jarānšovs.
22.50 Siena šķūnis.

IGE TV

9.05 Mākslas filma.
10.25 Autorprogrammas.

LATVIJAS TV II

11.00 Vasarsvētku dievkalpojums.
12.10 Pēterburgas noslēpumi. 38. sērija.
13.05 TV veikals.
13.35 Kaimiņi. 326. un 327. sērija.
16.40 Durvis uz panākumiem. LTS.
17.10 Sievietes pasaule.
17.30 Kalnietis. 16. sērija.
18.20 Varas viedoklis.
18.55 Futbols. Igaunija — Latvija.
20.50 Mūzikas kaste.
21.00 Daudz laimes!
21.30 Lokomotīve piedāvā...
22.00 8. stāvs.
22.25 Mīlas verdzene. Mākslas filma.

LNT

8.00 Nakts drudzis. 17. sērija.
9.00 W.W.W. internet.lnt.lv.
9.15 Biznesa institūta replika.
9.20 Tev un tavam zvēram.
9.30 Multiplikācijas filma.
10.00 Tropu tveice. 17. sērija.
11.00 Svētdienas mikslis.
11.30 Ražots Latvijā.
12.00 Tirgus ziņas.
12.30 Jūs gaida, pilsone Ņikanorova! Mākslas filma.
14.00 Vertikāle.
15.00 Dežurējošais eņģelis — Stefānija. 16. sērija.
15.50 R/a Minox piedāvā...
16.05 Nezināmā.
16.35 Redzēt Rīgu!
17.00 Četri tankisti un suns. 20. sērija.
18.00 Leģenda par pazudušo pilsētu. 20. sērija.
18.30 2 x 2. Mēmais šovs.
19.00 Tieši uz dienvidiem. 25. sērija.
20.00 Nedēļa.
20.30 Joku karaļi. Mākslas filma.
22.25 Golfs — 19. bedre.
22.35 Tropu tveice. 18. sērija.
23.30 Krievijas NTV raidījums Kopsavilkums.
0.45 Krievijas NTV ziņas.

Pirmdiena, 19. maijs

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Milagrosa. 16. sērija.
9.20 Mūsu aktieri — mūsu bērniem.
16.35 Mūžīgās valgmes valstībā. Populārzinātniska filma.
17.00 Juniors TV.
17.25 Eiropas muzikālās pilsētas.
18.00 Ziņas.
18.15 Krustpunkti.
18.55 Hameleonu rotaļas. 379. sērija.
19.20 Kultūras parks.
19.55 Tas esi tu pats!
20.00 Eiropas nolaupīšana.
20.30 Panorāma.
21.05 Rēdereja. 109. sērija.
21.55 Spogulis.
22.40 Horoskopi, horoskopi...
23.05 Mūzikas kaste.

LATVIJAS TV II

17.55 Milagrosa. 16. sērija.
18.45 Problēma stopkadrā.
19.00 LTS ziņas.
19.20 TV Dobele.
19.30 Leļļu namiņš.
19.45 Ziņas.
20.00 Konkurents.
20.30 Panorāma.
21.00 Belladonna.
21.30 Sievietes vieta.
22.00 Ziņas.
22.10 Četri pavasari. Mākslas filma.

LNT

7.00 Picca TV.
8.00 Dalasa. 180. sērija.
8.50 Eiženija Grandē. Mākslas filma.
10.30 Kristīgā programma.
17.00 LNT ziņas.
17.05 Alondra. 151. un 152. sērija.
18.00 LNT ziņas.
18.05 Flipers. 76. sērija.
18.35 Cilvēks un viņa tiesības.
19.00 LNT ziņas.
19.05 Dalasa. 186. sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.30 Krievijas NTV ziņas.
21.05 Tieši uz dienvidiem. 26. sērija.
22.05 VW Golf kauss '97.
22.30 Ziņas.
22.35 Skaistule un briesmonis. 19. sērija.
23.35 Garāža.
24.00 Krievijas NTV ziņas.
0.40 Tikšanās vietu mainīt nedrīkst. 1. sērija.

Otrdiena, 20. maijs

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Milagrosa. 17. sērija.
9.15 Plūmes. TV iestudējums.
16.45 Maskava. Dok. filma.
17.00 Šņākuļa birojs.
17.20 Kultūras parks.
18.00 Ziņas.
18.10 Dzīvīte, dzīvīte...
18.55 Hameleonu rotaļas. 380. sērija.
19.20 Skats no malas.
19.55 Trešā planēta no Saules. 7. sērija.
20.30 Panorāma.
21.05 KoKaKiKa.
21.20 Kannas... 400 sitienu. Dok. filma.
23.00 Nakts ziņas.
23.05 Ceļojumu albums. Krāslava.

LATVIJAS TV II

17.40 TV veikals.
18.10 Milagrosa. 17. sērija.
19.00 LNT ziņas.
19.20 Kurzemes TV.
19.30 Leļļu namiņš.
19.45 Ziņas.
20.00 Biznesa ABC.
20.30 Panorāma.
21.00 Spēlmaņu cilts.
21.35 Futbola apskats.
22.00 Ziņas.
22.10 Lietišķs piedāvājums.
22.25 Mūzikas ekspresis.
23.20 Latvijas meistarsacīkstes autokrosā.

LNT

7.00 Picca TV.
8.00 Dalasa. 181. sērija.
8.50 Liela brēka, maza vilna. Mākslas filma.
10.40 Kristīgā programma.
17.00 LNT ziņas.
17.05 Alondra. 153. un 154. sērija.
18.00 LNT ziņas.
18.05 Multiplikācijas filma.
18.30 Sveiks un vesels.
19.00 LNT ziņas.
19.05 Dalasa. 187. sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.30 Krievijas NTV ziņas.
21.05 Apstākļu maiņa. Mākslas filma. 1. sērija.
22.50 Tūre.
23.30 Hallo, garāža!
23.35 Eiropas bārmeņu čempionāta Latvijas konkurss.
24.00 Krievijas NTV ziņas.
0.40 Tikšanās vietu mainīt nedrīkst. 2. sērija.

Trešdiena, 21. maijs

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Milagrosa. 18. sērija.
9.15 Zīļuks par... Izrāde.
16.25 Lielā balva.
17.00 Aiziet!
17.20 Skats no malas.
18.00 Ziņas.
18.10 Tavs jurists.
18.35 Nedēļas vidū.
18.55 Hameleonu rotaļas. 381. sērija.
19.20 Mūzikas laiks.
19.55 Trešā planēta no Saules. 8. sērija.
20.30 Panorāma.
21.05 Laimes spēle.
21.45 Popkultūras akadēmija.
22.20 Zelta gadi. 2. sērija.

LATVIJAS TV II

17.00 TV veikals.
18.00 Milagrosa. 18. sērija.
18.45 Dialogs. 18. nod.
19.00 LTS ziņas.
19.20 Zemgales TV.
19.30 Leļļu namiņš.
19.45 Ziņas.
20.00 Glābiet bērnus!
20.30 Panorāma.
21.00 Pārsēšanās nr. 40.
21.20 H.Pinters. Sargs. Teātra izrāde.

LNT

7.00 Picca TV.
8.00 Dalasa. 182. sērija.
8.50 Bermudu trīsstūra noslēpums. Mākslas filma.
10.30 Kristīgā programma.
17.00 LNT ziņas.
17.05 Alondra. 155. un 156. sērija.
18.00 LNT ziņas.
18.05 Multiplikācijas filma.
18.30 Ģimenes bilde.
19.00 LNT ziņas.
19.05 Dalasa. 188. sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.30 Krievijas NTV ziņas.
21.05 Apstākļu maiņa. 2. sērija.
23.00 Sirds apziņa.
23.30 JAM.
0.05 Krievijas NTV ziņas.
0.40 Tikšanās vietu mainīt nedrīkst. 3. sērija.

Ceturtdiena, 22. maijs

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Milagrosa. 19. sērija.
9.15 Burtu ābece.
16.30 Itālijas Republikas prezidenta Oskara Luidži Skalfāro un Latvijas Valsts prezidenta Gunta Ulmaņa preses konference.
17.00 Mana ģimene un citi zvēri.
17.15 Eiropas nolaupīšana.
17.35 TV motors.
18.00 Ziņas.
18.10 Mūzikas ziņas.
18.20 Konts.
18.55 Hameleonu rotaļas. 382. sērija.
19.20 Bildes-96.
19.35 Beverlihilsa. 84. sērija.
20.30 Panorāma.
21.05 Tādi esam.
21.55 Bērka likums. 23. sērija.
22.45 100% sports.
23.00 Nakts ziņas.
23.05 Gillette.

LATVIJAS TV II

16.30 TV veikals.
17.00 Milagrosa. 19. sērija.
17.45 Vidzemes TV.
17.55 Futbols. Daugava — Skonto.
19.50 Ziņas.
20.00 Vides vīzijas.
20.30 Panorāma.
21.00 Kaimiņi. 328. un 329. sērija.
21.50 Tas esi tu pats!
22.00 Ziņas.
22.10 Mans būs mans.
22.20 Šokējošais šovs.
23.00 LTS ziņas.

LNT

7.00 Picca TV.
8.00 Dalasa. 183. sērija.
8.50 Lieluma mānija. Mākslas filma.
10.30 Kristīgā programma.
17.00 LNT ziņas.
17.05 Alondra. 157. sērija.
17.35 Multiplikācijas filma.
18.00 LNT ziņas.
18.05 Mūsu laiks.
19.00 LNT ziņas.
19.05 Dalasa. 189. sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.30 Krievijas NTV ziņas.
21.05 Dežurējošais eņģelis — Stefānija. 17. sērija.
22.05 Sāgas nakts.
22.30 Ziņas.
22.35 Slepenā diplomātija. 4. sērija.
23.30 Izstāžu ziņas.
24.00 Krievijas NTV ziņas.
0.40 Tikšanās vietu mainīt nedrīkst. 4. sērija.

Piektdiena, 23. maijs

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Milagrosa. 20. sērija.
9.15 Burtu ābece.
16.45 Aiziet!
17.00 Superpuikas.
17.30 Mūzikas ziņas.
17.40 Nedēļas vidū.
18.00 Ziņas.
18.10 100% sports.
18.20 Stārķis atlidojis.
18.30 Teātru jaunumi.
18.55 Hameleonu rotaļas. 383. sērija.
19.20 Kriminālais ekspresis.
19.50 Globuss.
20.30 Panorāma.
21.05 Rēdereja. 110. sērija.
21.55 II starptautiskais Baltijas baleta festivāls.

LATVIJAS TV II

16.40 TV veikals.
17.10 Milagrosa. 20. sērija.
18.00 Kontakts.
18.45 Vācijas spogulis.
19.00 LTS ziņas.
19.20 TV Dzintare.
19.30 Leļļu namiņš.
19.45 Ziņas.
20.00 Mana Lielbritānija.
20.30 Polija šodien.
21.00 Kaimiņi. 330. un 331. sērija.
21.50 J.Hirša dziesmas.
22.00 Ziņas.
22.10 Spiegošana. 6. sērija.
23.10 Džūlija — viss mūžs. 2. sērijas 1. daļa.

LNT

7.00 Picca TV.
8.00 Dalasa. 184. sērija.
8.50 Par nabaga huzāru aizlieciet vārdu! Mākslas filma. 1. sērija.
10.00 JAM.
10.30 Kristīgā programma.
17.00 LNT ziņas.
17.05 Marijas stāsts. Meksikas seriāls. 1. un 2. sērija.
18.00 LNT ziņas.
18.05 Flipers. 77. sērija.
18.35 Lampu drudzis.
19.00 LNT ziņas.
19.05 Dalasa. 190. sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.30 Krievijas NTV ziņas.
21.05 Asiņainā nauda. Mākslas filma.
23.05 Jaunorleāna — lielais miers. 4. sērija.
24.00 Krievijas NTV ziņas.
0.40 Nakts drudzis. 19. sērija.

Uzmanību — spradži!

Iestājoties siltam un sausam laikam, sagaidāms krustziežu spradžu uzbrukums kāpostiem, redīsiem, rāceņiem un pārējām krustziežu kultūrām. Veicot novērojumus, 29. aprīlī uz mārrutku asniem vidēji atrasti viens līdz pieci spradži, protams, tas ir daudz. Grāvmalās, mežmalās tie jau atsāka barošanos uz krustziežu nezālēm.

Augiem galvenokārt kaitīgas ir vaboles. Tās izgrauž lapās neregulārus caurumus, bojā augšanas centru. Jaunos dīgstus vaboles var nograuzt pilnīgi. Vaboles ziemo augsnes virskārtā, zem augu atliekām uz lauka, grāvmalās un citās vietās. Aprīļa beigās un maija sākumā tās atstāj ziemošanas vietas un papildus barojas uz savvaļas krustziežiem. Vēlāk pāriet uz kultūraugiem. Spradži augiem ir ļoti bīstami pēc sēklu sadīgšanas un dēstu izstādīšanas uz lauka.

Lai paglābtos no spradžiem, minētie dārzeņi jāstāda pēc iespējas tālāk no ēkām, lauka malām. Ja stāda vēlāk, tad kaitēkļu laiks iet uz beigām. Spradžu skaitu ierobežo, iznīcinot krustziežu nezāles, bieži irdinot sējumu rindstarpas.

Ja jūsu sējumos spradžu nav pārāk daudz, tad var izlīdzēties ar vienkāršiem paņēmieniem, piemēram, rītā agri, kamēr uz dīgstiem ir rasa, vai pēc lietus uzkaisa pelnus, var uzkaisīt skuju miltus, tabakas pulveri, — tas jādara vairākas reizes.

Labs un lēts paņēmiens ir pavilkt pa kāpostu, redīsu dīgstu rindām ar līmi notrieptu dēli vai lentu, kas uztver izbiedētos spradžus. Mūsu senčevu paņēmiens bija spradžu pārņemtos dārzājus aplaistīt ar ūdeni, kurā novārīti kartupeļi.

Ja tomēr spradžu ir savairojies ļoti daudz, tad iepriekš minētie paņēmieni nedos vēlamos rezultātus, nevarēs iztikt bez ķīmiskiem augu aizsardzības līdzekļiem. Ieteicams lietot insekticīdu Decis 0,3 litri uz hektāru vai Fastaks 0,1-0,2 litri uz hektāru.

Mazajos piemājas dārziņos ļoti labs rezultāts būs dobēs, kuras nosegtas ar agroplēvi.

Anita Trūpa,
Viļānu fitosanitārās diagnostikas un prognožu punkta agronome

AKCIJU SABIEDRĪBA «Rīgas Miesnieks»

par visaugstākajām cenām Latvijā iepērk cūkas dzīvsvarā.

Cena no 0,78 līdz 0,82 Ls/kg. Pie dzīvnieku skaita 60 un vairāk nodrošina ar bezmaksas transportu.

Tālr. Rīgā 7339174.

Pērk privatizācijas sertifikātus par visaugstākajām cenām Preiļos, Brīvības ielā 1, 2. stāvā katru darbdienu no 9 līdz 15, tel. 22700, un Līvānos, pasta ēkā 2. stāvā, tel. 42663. Strādājam arī sestdienās.

Sludinājumi un reklāma

Cienījamie «Novadnieka» lasītāji!

Neaizmirstiet pasūtīt savu laikrakstu jūnijam un turpmākajiem šī gada mēnešiem. To var izdarīt līdz 20. maijam rajona sakaru nodaļās un pie lauku pastniekiem.

Ar jūniju «Novadnieks» arī trešdienās iznāks ar 8 lappusēm.

Abonēšanas maksa palielināta netiek!

Valsts Viškļu lauksaimniecības tehnikums uzņem audzēkņus 1997./98. m.g. šādās specialitātēs:

1. Lauksaimniecība ar specializāciju lauksaimniecības mehanizācijā. Mācības notiek latviešu un krievu valodā, mācību ilgums 3 gadi 10 mēneši. Darba profesijas: autoremontatslēdznieks, ABCD kategorijas traktortehnikas vadītājs, BC kategorijas autovadītājs.

2. Mājturība ar specializāciju pavārmācībā. Mācības notiek latviešu valodā, mācību ilgums 3 gadi 10 mēneši. Darba profesijas: pavārs, konditors, šuvēja, B kategorijas autovadītājs.

3. Mājturība ar specializāciju dārzkopībā. Mācības notiek krievu valodā, mācību ilgums 3 gadi 10 mēneši. Darba profesijas: kokaudzētavas meistars, šuvēja, B kategorijas autovadītājs.

4. Uzņēmējdarbība lauksaimniecībā, kvalifikācija — lauku uzņēmējs. Mācības notiek latviešu valodā, mācību ilgums 3 gadi 10 mēneši. Darba profesijas: B kategorijas autovadītājs, AC kategorijas traktorists (z), šuvēja (m).

Apgūst: lauksaimniecības produkcijas ražošanu un pārstrādi, grāmatvedību, lietvedību, tirdzniecības tehnoloģiju, mārketingu, datortehniku.

5. Mājamatniecība ar specializāciju metālapstrādē. Mācības notiek latviešu un krievu valodā, mācību ilgums 3 gadi 10 mēneši. Darba profesijas: galdnieks, atslēdznieks, metinātājs, B kategorijas autovadītājs.

Uzņemšana tehnikumā notiek, ņemot vērā izglītības dokumenta un izlaiduma eksāmena vidējo atzīmi, izdarot pārrunas.

Dokumenti jāiesniedz līdz šī gada 10. jūlijam. Jāiesniedz šādi dokumenti: izglītības dokuments (oriģināls), raksturojums, medicīniskā izziņa 086 u, 6 foto 3 x 4.

Tehnikuma adrese: p/n Viškļi 1, Daugavpils raj. LV 5479. Tālr. 72111, 72388.

Š.g. 8. jūnijā plkst. 11.00 Preiļu parka estrādē Bērnības svētki. Pieteikties Preiļu rajona kultūras namā pa telefonu 22132 līdz š.g. 1. jūnijam.

☞ Pārdod

VAZ-2101 virsbūvi. Tel. 55737;
* * *
VAZ-21011. Tālr. 24362;
* * *
Moskvič-412. Tel. 59281;
* * *
minerālmēslu kliedētāju, pļaujmašīnu. Tel. 21037;
* * *
piekabi «Zubrjonok». Tālr. 36537;
* * *
presi «Kirgizstan» u.c. tehniku. Tel. 15102, 23950;
* * *
motociklu. Tālr. 23359;
* * *
miglotājus (400 l, 600 l, 800 l). Tālr. 65147;
* * *
šīferi, Ls 1,15. Tālr. 65147;
* * *
lēti lietotu šīferi. Tālr. 65069;
* * *
garāžu. Tālr. 23551 pēc 18;
* * *
jaunus bišu stropus un šūnas. Iespējama piegāde. Zvanīt 33720 vakaros;
* * *
pārtikas, sēklas un lopbarības kartupeļus. Tālr. 21504;
* * *
vairumā pārtikas, sēklas kartupeļus un graudus. Preiļu pag. «Gavaros». V.Jaudzems;
* * *
sēklas kartupeļus 'Brasla'. Tālr. 24406;
* * *
vai izīrē labu māju un zemi Preiļu raj. Tel. 14201;
* * *
lauku māju Kastīrē. Iespējami varianti. Tel. 22639;
* * *
lauku māju un zemi Upmalas pag. «Zaļesje», 15 km no Preiļiem (autobusu pietura «Kaļvi»);
* * *
lauku māju Silajāņu pag. «Ušpeļos» vai maina pret dzīvokli Preiļos. Tālr. Rēzeknē 55391 no 9 līdz 16, 55228 pēc 20;
* * *
2-istabu dzīvokli Preiļos, Liepu ielā. Tel. 24446 pēc 17;
* * *
privatizētu 3-istabu dzīvokli. Tel. 24390, 22946;
* * *
privatizētu 2-istabu dzīvokli Preiļos, 103. sērija. Tel. 44037 vakaros;
* * *
govi. Tel. 18348;
* * *
grūsnu teli. Tel. 38755;
* * *
privatizētu trīsistabu dzīvokli Preiļos, Celtnieku ielā. Zvanīt 44921 vakaros.

☞ Pērk

jebkuras mantas, kas saistītas ar I un II pasaules karu. Tel. 18273;
* * *
pārtikas kartupeļus (Ls 0,02), kāpostus (Ls 0,10), bietes. Tel. 15523.

SIA «PARMIA», licences nr. 33-203, iepērk melnos metāllūžņus. Interesēties pa tel. Preiļos 22433 no 9.00 līdz 16.00, mob. tel. 8-29-356698.

KEMIRA
SIA «REMONTNIEKS»

Aglonas stac. pārdod

- NPK 18 - 9 - 9 graudaugiem, 10 - 10 - 20 kartupeļiem, 14 - 8 - 14 bietēm.
- Licencēti augu aizsardzības līdzekļi: Granstars + Citovets, Ls 44,90, MCPA 1 l, Ls 3,40, Betanāls Progress 1 l, Ls 13,20, Amīnsāls 1 l, Ls 2,60, Duplozāns Super 1 l, Ls 3,90, Stomps 1 l, Ls 7,20 u.c.

Tālr. 65147.

PAR LABĀKAJĀM CENĀM PĒRK UN PĀRDOD
SERTIFIKĀTUS
LOTERIJA

Pie mums pārdotās sertifikātu grāmatiņas reizi mēnesī piedalās izlozē, kur laimētāji atkārtoti saņem tādu naudas summu, kādu saņēma, sertifikātus pārdodot.

PREIĻU PILSĒTAS DOME. TĀLR. 21075. LĪVĀNOS, STACIJAS 1 (BIJUŠAIS PAKALPOJUMU KOMBINĀTS), TĀLR. 44228.
Līvānos veic kopēšanas darbus. Pakalpojumu cena 3 - 4 santīmi. Tālr. 44228.

Par visaugstākajām cenām pērk privatizācijas sertifikātus Preiļos, universālveikala 2. stāvā un Līvānos. Izbrauc pie klienta uz mājām. *Zvanīt 42892, 41196.*

☛ **Lēti pārdod firmu, nav parādu, ir kases aparāts «Samsung» un mikroviļņu krāsns.** ***Zvanīt 43877 pēc 18.00.***

Pērkam krāsainos metāllūžņus: varu, misiņu, dūralumīniju, alumīniju, bronzu u.c. jebkurā veidā un daudzumā. Licences Nr. 33-286. *Tel. 22850.*

Firma Līvānu bioķīmiskās rūpnīcas teritorijā Celtniecības ielā 8 iepērk zāģbaļķus: priede diam. 14-18 cm, 19 $, 18-22 cm, 30 $, 24-50 cm, 32 $; egle diam. 14-18 cm, 19 $, 18-50 cm, 34 $. Garums 4,90 m un 6,10 m. Apmaksa tūlītēja. Iespējams transports. Zvanīt 44705.

Firma «TKM» turpina iepirkt privatizācijas sertifikātus Preiļos, A.Paulāna ielā 3a. Tālr. 22202.

A/s «Preiļu siers» siltumnīcās pārdod

✔ tomātu, kāpostu, garšaugu, puķu, krizantēmu stādus.

Pieņem pasūtījumus vainagu izgatavošanai.

Tel. 21136 dienā, 21806, 23609 vakarā.

A/s «Preiļu siers» ziņo, ka no š.g. 16. maija iepirkuma cenas

par 1 kg piena ir: augstākā šķira 0,095 Ls/kg, 1. šķira 0,085 Ls/kg, 2. šķira 0,07 Ls/kg. Piemaksa pie bāzes par olbaltumvielu saturu 0,002 Ls/kg, par tauku saturu 0,001 Ls/kg.

JRTSC aicina apmeklēt mūsu stendu izstādē "JĒKABPILS - 97", 22 - 24.maijā, kurā tiks rīkoti bezmaksas semināri par grāmatvedības programmām. Seminārus vadīs speciālisti no SWH IS komerccentra.

Interesentiem lūgums pieteikties līdz izstādei pa tālruni (52) 34439

Tikai izstādes laikā datortehnikai atlaide 15%!

Latvijas Sociālo pētījumu centrs piedāvā ārštata intervētāja darbu

sabiedriskiem cilvēkiem ar labām latviešu un krievu valodas zināšanām. Darbs dažas dienas mēnesī Preiļos vai Preiļu rajonā.

Mūsu adrese: Akas ielā 7, Rīga, LV 1011. Tel. 7312484.

SAKI, KAS JAUNS

zaļās lapas

... un to zinās visi jaunās Preiļu telefonu grāmatas lietotāji

Tālr. Preiļos 43729
darbdienās, rītos un vakaros

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.
Pasūtījuma indekss 3033.

Izdod sabiedrība ar ierobežotu atbildību «Novadnieks. Redakcija».

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,90. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors Pēteris Pīzelis

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018 Iespiests SIA «Latgales druka», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Metiens 5030.

© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz «Novadnieku» obligāta.